

Valdžia Paėmė Gelžkelius Savo Kontrolėn

TARPVALSTIJINĖ KOMERCIJOS KOMISIJA
TVARKYS GELŽKELIŲ VEIKIMĄ IR
DUOS JUOS KAM LABIAUSIA REIKIA.

Angliakasykloms Valstijos Pristato Kariumenę
Varymui Darbo su Streiklaužiais.

DARBAI

IR DARBININKŲ ŽINIOS

Streikieriai nepasiduos. New Yorke budamas, angliakasyklų unijos prezidentas Lewis pasirašė: "Amerikos kasyklų darbininkai nebus priverstinai nuvaryti atgal į darbą už badavimo algas po ne-unijoninės aplinkybėmis kokių nors išpuoliu militariu pagumojimu". Jis tą kalbą taikė prieš išleista Prezidento Hardingo planą atsidaryti kasyklas po militariu apsauga, kuri, tikrino jis, vistik neįstengė padidinti anglies produkcijos.

"Angliakasiai nori užbaigti streiką ir pradėti darbą", sako toliau Lewis. "Mes esam gavę susieję ir pradėti tarybas su operatoriais kaip tik bus parodyta iš kasyklų kompanijų pusės reikalingas išrodymas atsakingumo kokių tarybų buvo per praėjusią ketvirtą dalį šimto metų. Joki paskirų distriktų susitarimai ir konferencijos nebus pripažinta visos angliakasyklų organizacijos."

Mat, kompanijos nori paskirti savo srityse sudaryti tarybas ir susitaikyti, tokiu būdu suskaldant uniją.

Pennsylvanijos kasyklos stengiasi importuoti iš kitų valstijų streiklaužius kada joms užtikrinta kariumenės apsauga. Keturių Valstijų distriktų angliakasyklų ir kasyklų savininkų konferencija šiose dienose saukiama Clevelande, pranešė Ohio valstijos distriktų unijos pirmininkas. Pirmo to ant greitųjų unijos prezidentas Lewis pasirašė Ohio valstijos distriktų pirmininką ir pasitarimą Philadelphia.

Dabar viso streikuoją 610,000 angliakasyklų.

Cadiz apskritin (Ohio) atsiuntus valstijinė kariumenę, pametė darbus Belmonto apskrities kasyklų užtūrinėjimui, vandens pumpuotojai, kurie saugojo kasyklas nuo sugedimo streikui tęsiantis. Darbininkai pareiškė nedirbsią po militariu užtūrinėjimu. Darbininkai tikėjo jog kariumenė atsiųsta pradėjimui kasyklos darbą po prievartą. Po pasiaiskinimo, unijos viršininkas atpašė atgal juos darban, nes užleistoms kasykloms gresia užtvėnimasis arba gaisras.

Gelžkelių dirbtuvių darbininkų keturių savaičių streikas prasidėjo labiau jausiais. Niek gero nesimato ateiityje, valdžios gelžkelių darbo taryba visai atsisakė toliau dėti pastangas streiką užbaigti.

Kadangi daugely vietų gelžkelių kompanijos išduoda savo taisymsio darbus ir svetimas dirbtuves, pradėjo grąsinti streikavimu ir kelių užtūrinėjimui.

Šiose dienose pradėjo grąsinti streiku 10,000 stočių agentų. Taipgi spėjama streikuos 18,000 patarnautojų ir šiaip gelžkelių darbininkų.

Gelžkelių darbininkų unijos sumanė darbuotis už panaikinti gelžkelių darbo tarybos, kuri pasitarnauja kompanijoms, o darbininkų reikalus slopina.

Suvis 300,000 mylių gelžkelių važinėjimo streiko pasekmė nevelkia, ir mažiau 300 traukių ištraukta iš tarnystės.

Wellsburg, W. Va. — Po kovos Clifton kasykloje, septynetas užmušty surasta įvairiose kalnų dalyse. Delei to mušio, 80 darbininkų suimta tardymams. Iš tarpo žuvusių yra ir šerifas.

New Yorke sustreikavo 50,000 siuvėjų priverstinai kompanijų panaikinti išdavimą darbo į namus ir pasirašyti su unija sutartis. Streikas paliečia 2,800 dirbtuvių.

Valdžia Tvarkys Gelžkelių Veikimą

Washington, liepos 25 d. —

Tarpvalstijinė komercijos komisija paskelbė jog transportacija yra po jos kontrole. Išleista du įsakymai aprūpinimui padėties apsiereškusios ir gelžkelių ir angliakasyklų streiku.

Visiems šalyje gelžkeliams paleipta atlikti vežiojimą visais galimais budais, išvežiot reikmenis ir niekur neužlaikyt sugabentų daiktų. Visiems gelžkeliams į rytus nuo Mississippi įsajojima pirmiausia apžiūrėti išvežiojimą maisto, galvijų, nykstančių produktų ir kuro.

Kasykloms kurios dirba laike streiko bus duodama vagonai išvežiojimui anglies ir reikalingas vietas, kurias komisija ras reikalingomis.

Šitas staigus žygis, primenantis karės laikų reguliacijas, padaryta pasirodžius stoka anglies daugelyje miestų.

Lenkai Kankina Žydus Silezijoje

Berlinas. — Prasidėjo vėl Lenkų užpildinėjimai ir kankinimai žydų Augš. Silezijoje, kuri teko Lenkijai po varžytinių su Vokietija. Kattowitz gatve vaikščiojančius žydus Lenkai užpildinėja, muša, ir daugely atsitikimų užpuolę nupjausto jiems barzdas ir sunkiai sužeidžia. Iš traukinių taipgi žydai išmėto, ma traukiniams smarkiai važiuojant. Tame padeda gelžkelių tarnautojai Lenkai.

Apie Lenkų žvėriškumus su žydais Vilnijoje iš Lenkų išelšančios žinios skelbia jog tą darą Lietuviai, vienok per Vokietiją ateina tikros žinios apie Lenkų žvėriškumus.

Berlinas Apimtas Plėšikių ir Kriminelistų

Berlinas. — Baisiai prasiplatinus Berline įvairiems kriminalistams, policija ir detektivai ėmėsi viduramžių apsiginklavimo būdų žmonių apsaugojimui. Jieškant ar gaudant prasižengėlius policija bus apsidengus geležiniais šarvais. Pavojingose miesto dalyse policija ir detektivai bus panašiai apšarvuoti. Peršaut ar peiliu perduotų šarvų negalima.

Pilsudskis Pasitraukė nuo Prezidentystės

Varšava. — Lenkijos prezidentas Pilsudski paskelbė savo rezignaciją, po pasitarimo su nauju Lenkų premjeru Korfanu, vadovavusiu sukilėlius Lenkų Silezijoje.

Pan Paderewski, nusigrąžęs diplomatas ir prašiliaus Polaką, dabar vėl pasiryžo kęgti prie pabur ir važinėti su koncertais, nors jau buvo prisiekęs iki gyvos galvos negraįtyti. Visi ponai taip savo žodžius maino.

Paderewski, po suirutės Lenkų valdžioj, išsidanginęs iš Varšavos sugrįžo į savo namą Kalifornijoje. Dabar jis vyksta į Šveicariją, iš kur pasileis su koncertais į Kanadą ir Suv. Valstijas.

Sutinka Laikini Paliuosut Vokietiją nuo Mokesnių

Paryžius. — Vokietija formaliai sutiko ant santarvės reikalaujamų garantijų kuriomis būtų suteikta Vokietijai moratorium kuriuomi Vokietijai laikinai pasiluosuotų nuo mokesnių santarvei, kitokiais budais atlyginėdama vietoj pinigais, iki prasigvyens.

Iš Maskvos ateina žinia kad bolševikų valdžia nutarė parduoti vėl vėdka, kaip buvo prieš karę. Pirm karės ji buvo 48 laipsnių stiprumo, dabar bus tik 38 laipsnių. Išdirbimas vėl bus po valstybės monopolija. — Mat visame sovietai eina caro pėdom.

Čili Respublika Pripažino Lietuvą

Washington, liepos 25 d. (Elta). — Iš Kauno "Elto" gauta kablegramas pranešantis kad Chile (Čili), Pietų Amerikos respublika pripažino Lietuvą de jure.

Hagos Konferencijos Nėvyko Pratęsti

Haga. — Po antro karto bandymo pradėti tarybas Rusų su kitų šalių atstovais, konferencija vėl negalėjo išsivystyti ir užsibaigė gana keistu būdu. Sovietų atstovai Litvinovui rekomendavus paduoti Maskvos valdžiai persvarstyti pripažinimą caro skolių ir sutikimą ant atlyginimo svetims šalims už jų nuosavybę bolševikų užgrobtą, tuli kitų šalių delegatai laikinai manė ir sakė jog iš Rusų pusės rodosi žymės nusileidimo.

Tam, sakė Litvinov, reikės užtepti septynias dienas iki iš Maskvos ateis atsakymas.

Vėliau, svarstant kitų šalių komisijai Litvinovo pasiūlymą, prieita prie nuosprendžio kad nereikia tų pasiūlymų duoti paskirai įvairioms valdžios persvarstyti ir atsisakyta laukti septynias dienas kolei Maskva dalyką perkratys. Tame susirinkime priimta rezoliucija, kurią niekas be delegatų, ir tai gal ne visi, suprato ką ji mini.

Po to kitų šalių delegatai nutarė laikyti ant rytojaus galutinę konferenciją išklaišymui komisijų raportų ir uždaryti konferenciją.

Sužinoję tokį delegatų nusisprendimą, Rusų atstovai pareiškė jog jų pasiūlymas automatiškai išsitraukia ir kad Rusai dabar jaučiasi laisvi daryti sutartis su pasikiromis šalimis.

Pagaliaus Rusai pareiškė jog Rusija daugiau nedalyvaus jokiose konferencijose. Genoa ir Haga jiems buvo pakankamai.

Čili ir Peru Susitaikė

Washington. — Čia tulas laikas tęsiasi taikos derybos tarp Čili ir Peru — dviejų kaimyniškų Pietų Amerikos valstybių Pacifiko pakraštėje — už Tacna-Arica teritoriją. Galiaus liepos 21 d. abiejų šalių atstovai ant sutarties pasirašė. Užbaigimo ceremonijos atsiuvo Amerikos unijos salėje, akivaizdoje daugybės narių svetimų šalių diplomatiškų korpusų ir augstųjų Suv. Valstijų valdininkų.

Tarp tų dviejų respublikų išperito šimtmečio dar ejo nesuipratimai už paminėtą teritoriją.

Sutinka Laikini Paliuosut Vokietiją nuo Mokesnių

Paryžius. — Vokietija formaliai sutiko ant santarvės reikalaujamų garantijų kuriomis būtų suteikta Vokietijai moratorium kuriuomi Vokietijai laikinai pasiluosuotų nuo mokesnių santarvei, kitokiais budais atlyginėdama vietoj pinigais, iki prasigvyens.

Syrija ir Palestina po Anglijos Mandatu

Londonas. — Tautų Sąjungos taryba suteikė galutiną užtvirtinimą Anglijos mandato ant Syrijos ir Palestinos. Lieka dar nekurie punktai sutaikymui tarp Anglijos su Italija ir Francuzija.

Palestiną ir Jordaną sritę prasidėjo Arabų bruzdėjimas ir protestai prieš Anglijos mandatą išdestytas taisykles tos šalies užtvirtėjime. Bijoma didesnių sumišimų.

ATSIKIRADO NAUJA "CARIENE"

Maskva. — Iš Penzos gubernijos atėjo žingeldi pasaka buk atsidarus caro imperialės šeimos nariai, tris ypotos, kurių dvi yra moteris sakasi viena esanti carienė su savo jauniausia duktere ir vaikas, caro sosto inpedinias. Jie visi trys buk slapstęsi po įvairius vienuolynus per praėjusius tris metus, po ištrukimo nuo žmogžudžių kurie nužudė patį carą.

Pasaka prasideda su pribuvimu 1919 metais į Uspensko vienuolyną moteris kuri pasivadija Klaudivja Polykarpovič. Jos išdidi išvaizda, gražus apsiėjimas, ir virš visko, didelis panašumas į carienę tuoj sukėlė žmonėse kalbas jog carienė išties stebuklingai išliko nuo bolševikų nužudymo.

Tuoji vienuolynui turtingesni žmonės pradėjo siųsti įvairias dovanas. Klaudivja net ir tapo viršesne už kitas vienuoles, kurioms ji įkalbėjo ne tik esanti caro žmona, bet kad sosto inpedinias Aleksej ir jo jauniausia sesuo taipgi esą išlikę gyvi ir tuoj pas ją pribus.

Iš tiesių, už mėnesio vėliau pribuvo į vienuolyną gražus vaikas, kurią "imperatorienė" primė su motiniškais jausmais. Išbėgimui viršininkų nuožiuos, jis buvo aprenpta mergaitės rubais ir priimta vienuolynan kaip naujokė.

Tas viskas galiaus pasiekė ausis valdininkų, kurie tuojau suėmė tuos tris žymius užsislėpusius pabėgėlius ir nugabeno į Penzą teismui.

Pasaka apie carienės išlikimą kad įkalėjimo užvaizdos patikavimu jiems vėl pasisekė pabėgti ir per tris metus nebuvo žinoma kur jie randasi.

Pagaliaus, šiais metais gegužės mėnesyje, "carukas" atrasta viename kaime, kur jis buvo užslėptas moteriškuose rubuose. Jį areštavus pasisekė sugauti ir vadinama motina su duktere.

Tardymai parodė jog "imperatorienė" buvo dukte mokytojo iš Vilniaus srities. "Carukas" buvo Saša Prudentov, kaimo kunigo vaikas. Mergaitė, vargu Pelagija Klimova, buvo dukte paprasto kaimiečio.

Tie tris svarbiausi asmenys nuteista mirtin, bet paskui perkeista bausmė ant septynių metų kalėjimo. Apie pusę vienuolių ir kaimiečių nubausta nuo dviejų mėnesių iki dviejų metų kalėjiman. Kiti išsėisinta.

T. Sąjunga Ruošia Nusiginklavimo Planus

Geneva. — Rugsėjo mėnesyje įvyksiant Tautų Sąjungos susirinkimui rengiamasi paduoti raportus iš T. Sąjungos komisijos gaminamus kaslink pasaulinio nusiginklavimo. Visi tyrinėjimai šiame klausime daroma nuo 1913 metų buvusio apsiginklavimo pamato. Tautų Sąjungos visuotinam susirinkimui įvykus, raportai ir planai bus perstatyti visų valstybių nariams ir po to bus pavesta užtvirtinimui ar pataisymui to plano. Taipgi visoms valstybėms bus išsiuntinta tam tikra klausimų blanka surašyti savo atsakymams.

Redaktorius ir Gubernatoriaus Peštynės

Emporia, Kansas. — Kansas valstija turi įstatymą draudžiantį darbininkams streikuoti ir jiems pritari. Bet štai Emporia Gazette laikraščio redaktorius White savo redakcijos lange išdėjo iškabą skelbiančią jog jo laikraštis užjaučia streikuojantiems gelželio darbininkams. Valstijos gubernatorius Allen po daug grąsinimų areštavimo jį už streikeriams prijaunimą. Svarbiausia tas kad gubernatorius ir redaktorius yra geri draugai iš pat jaunystės, ir visų laiku veikę išvien politikoje.

Vienas New Yorko laikraštis surinko statistikas kiek atsielina Suv. Valstijoms Kongreso užliakymas. Taip, sako keistoj formoj, kiekvienas kongrese atstovo partartas žodis visuomenei atsielina po 50 centų. Kongresas, išvedžioja tas laikraštis, į metus prakalba 18,000,000 žodžių, o kaštai kongresą užliakyt atsielina \$9,000,000 metuose.

AIRIAI RESPUBLIKONAI NUGALIMI

Limerick, Airija. — Nuo perėitų keliolikos dienų Limerick buvo Airių respublikonų kariuomenės rankose. Prasidėjus mušiams su Laisvos Valstijos kariuomenės pastarieji laimėjo, nors jų buvo apie 700, o respublikonų apie 1,000. Visame miesto centre ejo šaudymai. Visos savaitės mušiai susidėjo iš šaudymo karabinais ir bombų mėtymais, beveik ištisos gatvės buvo pavesta į vieny ir kitų tvirtoves. Respublikonai pagaliaus pasijuto apsupami, ir nenorėdami paduoti pasitraukė iš savo pozicijų, padegdami savo barakus.

Netoli Ulsterio parubėžio respublikonai kareiviai susprogdino tris vezimus su Valstijos kariuomene. Ant kelių buvo užtaisyta minos.

Nekuriose vietose respublikonų neregularien armijon verčiam stoti visi vyrai nuo 14 m. amžiaus.

Nori Amerikos Valstybių Sąjungos

Montevideo, Uruguay. — Sekančiais metais įvyksiant Pan-Amerikos konferencijai Čili valstybėje, Uruguay rengiantis paduoti sumanymą sutverti Sąjungą Amerikos valstybių.

Yra noro suvesti į vieną šiaurinės ir pietinės Amerikos valstybes, kurios rūpintų bendrais savo geroves reikalais.

Nelaimės ir ju Aukos

Buffalo, N. Y. — Vaziuojant traukiniui per gelžkelio rėles, netoli Bridgeburg, Ont., Kanadoj, užlėkęs ant jo traukis užmušė šis automobilįje buvusius ir vieną sunkiai sužeidė.

Springfield, Mo. — Ekspresinis traukis užlėkė stotyje ant kito traukio buvusio pilno žmonių, ir tame susikule septyni žmonės užmušta, suvirž 40 sužeista.

Williamsport, Pa. — Upelyje atrasta lavonai negyvų vyro ir moteris su perpjautomis gerklėmis. Sale jų buvusio kurdio verksmas atkreipė į tai žmonių dėmę. Prie negyvųjų nerasta jokio žudymo įrankio. Tyrinėjant spėta jog vyras pirmiausia moterį nužudė, paskui pats sau galą padarė.

Susprogdino bažnyčią. Gallipolis, O. — Wyoma, W. Va., bažnyčia liko susprogdinta po to kaip ją apšaudė kunigas kuriame irgi buvo grąsinama nužudymu. Dabar parapija gavo kiti kuniga, kuris rengias bažnyčią atstatyti.

Redaktorius ir Gubernatoriaus Peštynės

Emporia, Kansas. — Kansas valstija turi įstatymą draudžiantį darbininkams streikuoti ir jiems pritari. Bet štai Emporia Gazette laikraščio redaktorius White savo redakcijos lange išdėjo iškabą skelbiančią jog jo laikraštis užjaučia streikuojantiems gelželio darbininkams. Valstijos gubernatorius Allen po daug grąsinimų areštavimo jį už streikeriams prijaunimą. Svarbiausia tas kad gubernatorius ir redaktorius yra geri draugai iš pat jaunystės, ir visų laiku veikę išvien politikoje.

Vienas New Yorko laikraštis surinko statistikas kiek atsielina Suv. Valstijoms Kongreso užliakymas. Taip, sako keistoj formoj, kiekvienas kongrese atstovo partartas žodis visuomenei atsielina po 50 centų. Kongresas, išvedžioja tas laikraštis, į metus prakalba 18,000,000 žodžių, o kaštai kongresą užliakyt atsielina \$9,000,000 metuose.

LIETUVOS NAŠLAICIAMS REIKALINGA PAŠALPOS

Vytautas Šalavejus, 15 metų amžiaus, gyvenęs žemutiniuose Sancuose, pas Kauną, atrasė Amerikos Moterų Globos Lietuvių Našlaičiams Šelpti Komitetan laišką prašydamas pagalbos, sekančiai:

"Mes gryžome iš Rusijos. Tėvelis numirė ir paliko mus vienus vargti ant svieto. Irena turi 8 metus, Marytė 10 metų, ir aš, vyriausias, Vytautas, 15 metų (apie motiną nieko nėra). Prašome neatsakyti pagalbos nors vieną kartą, pinigais ar rubais, kad ir senais. Bučiuodami jus rankas su dėkavone, liekame Visi Keturi."

Kad šitie našlaičiai yra varge pilnai galima tikėt, bet siųsti jiems stačiai pinigų ar rubų nepartatina, nes Lietuvoje vis atsiiranda visokių gudruolių kurie atsišaukia pas Amerikiečius visokių pagalbų prašydam, ir nesant centralizuotos tvarkos jie tik išnaudoja gerasirdžius žmonių, kaip ana Barkauskaitė Karaliaučiuje; Florijonas Valančius žemaičių Kalvarijoje (kuris rašė Amerikiečiams vis dvi linkus laiškus sulgy partivumo) ir kiti. Visokia pašalpa turi būti centralizuota ir duodama pagal reikalą, nes be centralizacijos vienas gauna šio ar to per daug, kada kitas, labiau reikalingas, negauna nieko.

Viršuje minėtiems vaikams nešiotus rubus — bet dar galimus nešioti, kitus sumažinus (bet visi rubai turi būti čysti; išskalbti), tai sulopius, aš apsiimiu priimti, supakuoti ir nusiųsti Kauno Lietuvių Moterų Komitetui, kuris priduos tiems vaikams drapanų pagal reikalingumą, o perversį sunaudos kur bus reikalingiausia.

Taigi kas norėtųmė tiems vaikeliams (ir kitiems našlaičiams) kokių drapanų, tiktai čystų (nečystos nebus priimama) padovanoti, galite atsiųsti žemiau paduotu adresu. Siuntiniai turi būti pilnai apmokėta (neapmokėti nebus priimama) ir dar vis pridėkite po 12 centų už svarą nusiuntimui į Kauną.

Už Am. Mot. Gl. Kom. Liet. Našlaičiams Šelpti, Mrs. J. Mikolainienė 1304 Sutter Av., Brooklyn, N.Y.

Popiežius atsišaukė į visas vyskupijos ragindamas jas stengtis duoti pagalbos Rusijos baudantiems.

PASTABELES

"Vienybė" vienu tarpu pasakė kad Kun. Kemėšis ir dykai Atstovybėj dirbdamas sukeltų prieš save žmones, vien tik del to kad jis yra Kemėšis ir pasižymėjęs savo blėdingais darbais. Bet turiu pasakyti: Kun. Kemėšis visai nebuvo į Atstovybę nuėjęs jeigu nebutų jautęs ribios algos. Jis visur graibstėsi kur tik nuėjautė geresnį užmokėsnį: ir redaktoriav, ir kunigavo iki antgalo tik Atstovybėj pasirodė geriausia.

Vileišis pats dirbo ir savo perdideliu veiklumu sukėlė prieš save kitas sroves. Čarneckis nieko neįstengęs dirbti, pasikvietęs į pagalbą Kemėšį irgi prieš save sukėlė kitas sroves. Pasirodo kad niekad nieko niekuom negalima patenkinti. Kokie pailiki tie smertelni žmoneliai, — noriu pasakyti.

Šlikas vedė Atstovybės informacijų biurą, kuris Čarneckį informavo ką apie jį spauda rašo. Bet kad musų laikraščiai veik nieko apie Čarneckį nerašė, Atstovas užsikvietė kas save Kemėšį rašyti laikraščiams straipsnius apie Atstovą kad Šlikas turėtų ką Čarneckui parodyt.

Skaiciau So. Bostono davatų organe "Dar-ke" neva redakcijos straipsnį — gana vaikiško turinio — kuriame (gal but pats Kemėšis) stengiasi pažeminti M. Petrauską už tai kad jis Rimkų (kurio vietą dabar Atstovybėj Kemėšis užėmė) pastumėję prie dainavimo. Ir tas pats straipsnis paaugština Kemėšį už tai kad jis So. Bostono Lietuvių vaikaučius plėšikais ir ištvirkėliais padarė, o mergaites į paleistuves pavertė.

Tai vis klėrikališkas paprotis: sau ir už blogus darbus atsiųžėjimui noliu rašyti, o kitiems už naudingus darbus garbę nuplėšti.

Incog,

Pasirinko sušaudymą. Salt Lake City, Utah. — Tulas pirmiau buvęs teisėjas, atrastas kaltu už nužudymą savo žmonos ir sudeginimą jos lavono, nuteistas mirtin, pasirinko sušaudymą. Jam buvo duoda: buti pakartu ar sušaudyt. Kaip tyrinėjimai rodė, jis pačią nužudė kad gavus jos gyvasties apdraudą, \$1,600.

COLUMBIA

Lietuviški Dainų Rekordai

Miko Petrausko Jono Butėno

Marės ir Jono Čizauskų

Antano Kvedaro Marės Karužiutės

Brooklynų Kvarteto

Lušnakojo ir Plėniuno Dialogai

Visi

10 Colių

Didumo

Dviem

Pusėm

Redordai

Kainuoja

Tik

po

75c

Taipgi Lietuviškų Šokių ir Muzikos.

REIKALAUKIT KATALOGU

"DIRVOS" KRAUTUVEJE

Iš Lietuvos Gyvenimo

DETROIT, MICH.

Aukso-Sidabro vajuose paskė. Pradedant birželio 24 d. ir baigiant liepos 17 d., šioj kolonijoj veikė Aukso-Sidabro fondo kėlime trys punktai. Neturint žinių apie pasekmes iš kitų punkty, čia tik padodu vieno (didžiausio) punkto:

Sudėta aukso dolariais	\$17.50
Aukso Rusų rubliais	10.00
Aukso daiktai	9.00
Viso aukso vertė	\$31.50
Sidabro dolariais	55.50
Sidabro Rusų rubliais	4.35
Sidabro daiktai	3.00
Viso sidabro vertė	\$60.67
Sykiu aukso ir sidabro	\$92.17

(Pastaba: Iš dviejų Rusiškų rublių skaitoma vienas dolaris.)

Stambesnes aukas davė:

F. A. Drukteinis	\$15.00
J. Statkevičia	12.00
J. Čepelionis	10.00

Po \$5: V. Kazlauskas, Kun. J. Čižauskas, V. Stulgaitis, P.

Balkus, J. Šiurkus ir R. Kundrotas.

Mažesnių aukų nuo \$3 iki \$1 yra aukavę apie pora tuzinų ypatų.

Daleidžiant kad kiti du punktai būtų po tiek pat surinkę tai tokia didžiulė kolonija nebuvo nei \$300 sudėjusi. Kiek pame-nu, dar nei vienas šioj kolonijoj vajuose nebuvo taip nublankęs kaip šis Aukso-Sidabro vaju. Kodel taip? Pasiklausius kalbų, daugiausia atsakoma aukot de-lei nepasitenkinimo Lietuvos valdžia ir represijoms ir nepasitenkinimo Lietuvos Finansine Misija New York'e. Kiti sako kad su aukšniais ir sidabriniais daiktai bus kaip nebus, bet dolariai ir misijos neištruksia. Lai apie šiuos užmėtinėjimus pagalvoja tie, kam reikia.

K. Šnuolis.

SO. BOSTON, MASS.

Mok. B. Žygelio išleistuvių vakarienė. Amerikos Lietuvių progresivės visuomenės gerbiama svetys, Lietuvos Mokytojų Profesinės Sąjungos pirmininkas Bolys Žygelis, kuris maršrutavo Lietuvių kolonijose, aiškino politinę, ekonominę Lietuvos padėtį, pranešinėjo žinių apie Lietuvos žmonių gyvenimą ir tt., ja važiuoja į Lietuvą. Kelionės pradžia iš Bostono, todėl liepos 12 d., Lietuvių Salėj, vietos Sandariečiai įrengė atsivėkimimo su gerb. Žygeliu išleistuvių vakariene. Vakarienej, ša-lip gerb. svečių, Žygelio ir Natkevičiaus, skaitlingas būrelis dalyvavo ne tik Bostoniečių bet ir iš aplinkinių miestelių atvažiavo.

Programas buvo ilgas, įvairus:

Pirmiausia kalbėjo programos vedėjas pil. Rastenis. Jisai plačiai aiškino kiek naudos mums davė Lietuvos Valstiečių ir Mokytojų Profesinės Sąjungos atstovai, kapt. Natkevičius ir Mokytojas Žygelis atsilankę Amerikoje. Ne tik kad išaiškino mums Lietuvos klerikalų piktus darbus Lietuvai, abelna nušvie-tė Lietuvos žmonių gyvenimą, bet daugiau sustiprino Amerikos Lietuvių dviasia, energiją kovoj prieš Romos internacionalą, kuris kiekvienoj valandoj suka, teisybę sakant, Lietuvius per Romą į Varšavą. Progresivė Lietuvių tautos liaudis nesiduos prigauti — kovos iki galui prieš nevidonus!

Antras kalbėjo gabus ir energingas darbuotojas Sandariečių tarpe, pil. Mockus. Jis pareiškė jogei Sandariečiai žymiai sustiprėjo laike gerb. svečių atsilankymo Amerikos Lietuvių tarpe. Visur regis judėjimas prieš Lietuvos nevidonus. Pagal pasakė svečiams atsivėkimimo ačiū.

Trečias kalbėjo Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Sekre-

torius-Administratorius K. J. Paulauskas. Jisai, turėdamas šimtus faktų, darė bjaurius klerikalų veiksmus ne tik Lietuvos žmonių tarpe bet, tiems svečiams kolonijose sakant prakalbas, klerikalai persekiojo juos čia, Amerikoje. Jeigu klerikalai kenkia mūsų darbuotojams tai sykiu ir mums daro skriaudą. Todėl mes, Sandariečiai, pasišventę idealui, nepasiduosim. Atsisveikindami mums mielas svečius, sako, liekame pasiryžę su didesne energija, stipresne dvasia, dirbti! Mūsų priešai bus pagulyti!

Ketvirtas kalbėjo senas Sandarietis Pratas, kuris trumpai, bet aiškiai, pasakė jog daug vargų pergyvenome mes, Sandariečiai. Pagalios atėjo valanda kada mūsų priešai krinta. mes einam pirmyn.

Kamarauskas, Korsinas, Vinyris ir Dr. Develis (šis iš Waterburio) gražiai sveikino svečius už kilnus jų darbus. Linkėjo laimingos kelionės į Lietuvą; kvietė karštai Sandariečius dirbti.

Buvo pakviesta Kapt. Natkevičius kalbėti. Kapt. Natkevičius daug pasakė, ypatingai iškelionės po Amerikos Lietuvių kolonijas. "Mes nesitikėjom jog Amerikos Lietuviai pasitikis mus taip garbingai. Kur sakėme prakalbas, tukstanciai Lietuvių domėjosi, mūsų prakalbų klausė, gausiai aukavo Lietuvių Politiniam Izdui pinigų. Tai matydami mes pasidrasinom — energingiau aiškinom Lietuvos padėtį abelnai." Paskui Kapt. Natkevičius pareiškė jog jisai nemanė tiek daug iš Amerikos Lietuvių širdingumo, Lietuvos meilės, duosumo gaut. Anot jo, Amerikos Lietuviai ypatingai remia visa kuo brolius Lietuvoje. Baigiant kalbą jis, regis, iš širdies Sandariečius sveikino — linkėjo kovoj pergalės, įkunt idealą.

"Sandaros" redaktorius Vincas Šliakys, sveikindamas svečius už ypatingus darbus Lietuvos, pareiškė jogei mažai yra tokių Lietuvių Amerikoje kurie, nors ir pulkėmis metų šioj šalyj gyvena, būtų užmirę Lietuvą. Didima Amerikoje gyvenančių Lietuvių manoj moksleivių šelpimo draugijai "Žiburėliui" naujų narių, kurių narinė mokeskis \$2 metams. Regis užrašė kelioliką "Žiburėliui" naujų šelpėjų, nes surinko apie \$50 pinigais.

Sandarietis Mockus pranešė jogei Bostono Lietuviai, kurie pasitikio ir atsivėkimino su svečiais — Žygeliu ir Natkevičium — aukų sudėjo Lietuvių Politiniam Izdui daugiau penkiolikos šimtų dolarių, reikią nei viena Amerikos Lietuvių kolonija neviršina Bostoniečių Lietuvių aukos Liet. Pol. Izdui. Bostono Sandariečių didelis darbo rezultatas buvo prisidėjimu St. Mockus ir kitų Sandariečių, ką pareiškė ir gerb. Žygelis.

Apie vakarienej reikią pasakyti jog buvo gerai pagaminta ir gardi. Žinoma, ypatingai nuo to priklausė jog darbščios ir mokančios gaminti valgius gospadinės buvo.

Taip Bostono Lietuviai Sandariečiai išsklmingai atsivėkimino su Lietuvos darbuotoju B. Žygeliu. Jisai išvažiavo į Lietuvą. Kapt. Natkevičius pasiliko tūlam laikui Amerikoje. Jisai paūvęs čia kiek laiko taipgi išvažiavo Tėvynėn.

Progresivė Amerikos Lietuvių visuomenė netenka darbščių vyrų savo tarpe. Netenka ginklo prieš Lietuvos nevidonus! Dabar, Lietuvos laisvės gynėjai, mums lieka sunkūs darbai, su jų sustiprinta dvasia. Mes, su milžiniška drąsa, energija, stipria dvasia ir pasišventimu privalam dirbti dar daugiau, dar atkakliau!

Žemės Žymė.

L. P. IZDAS

L. P. Izdo Komitetas maloniai prašo sandarbininkų siunčiant aukas ir metines duokles čekiais, pašto ar ekspreso money orderiais visuomet užrašyti ant jų Lietuvos Politinis Izdas, arba sutrumpintai, L. P. Izdas.

Siunčiant pinigus, taipgi darant patarimus, paklausimus ar kitais L. P. Izdo reikalais prašome kreiptis sekančiu adresu:

Lietuvių Politinis Izdas
3252 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

siai aukavo, prisidėjo prie Lietuvos palaikymo.

Kalbą baigdamas, gerb. Žygelis sveikino Sandariečius, ypatingai Bostoniečius, kurie pirmi priėmė juos, kurie pirmi sudėjo auką ir kurie paskutiniai atsivėkimino su svečiais į Lietuvą. Didelis darbas padarytas.

Prakalbų pertraukose dainavo Lietuvaitės: Navikaitė, Navikienė, Saukaitė (ji iš Montello, Mass.). Akompanavo M. Petrauskas. Dainininkų nepaprastas išsilavinimas žavėto žavėjo susirinkusius svečius.

Pil. Bačiulis dainavo "Kur Bakužė Samanota". Turbut M. Petrauskos mokinis — dainavo labai gražiai. "Minkštos" širdies žmonės spaudžia ašaras iš akių. Ne vien gražūs žodžiai šios dainelės — muzikos simbolas pasiekta. . . .

Pil. Šimanavičius sudainavo "Temsta Dienelė". Jisai taip gražiai dainavo jog buvo tranksmingais publikos aplodismentais antru kartu išauktas dainuoti. Lengvai ir gražiai yaldo balsą dainuodamas.

Jonas Butėnas dainavo "Gersim, Broliai". Butėnas dainavo storu baso balsu, kurio tonas, teisybę sakant, nepaprastai geras. Ne vien kad augstas, lengvas — muzikos pilnas — balsas išlaikoma artistiška. Tokį dainininką girdėt dainuojant Lietuviams garbė.

Komp. M. Petrauskas užrašinėjo Lietuvos beturčių mokslėvių šelpimo draugijai "Žiburėliui" naujų narių, kurių narinė mokeskis \$2 metams. Regis užrašė kelioliką "Žiburėliui" naujų šelpėjų, nes surinko apie \$50 pinigais.

Sandarietis Mockus pranešė jogei Bostono Lietuviai, kurie pasitikio ir atsivėkimino su svečiais — Žygeliu ir Natkevičium — aukų sudėjo Lietuvių Politiniam Izdui daugiau penkiolikos šimtų dolarių, reikią nei viena Amerikos Lietuvių kolonija neviršina Bostoniečių Lietuvių aukos Liet. Pol. Izdui. Bostono Sandariečių didelis darbo rezultatas buvo prisidėjimu St. Mockus ir kitų Sandariečių, ką pareiškė ir gerb. Žygelis.

Apie vakarienej reikią pasakyti jog buvo gerai pagaminta ir gardi. Žinoma, ypatingai nuo to priklausė jog darbščios ir mokančios gaminti valgius gospadinės buvo.

Taip Bostono Lietuviai Sandariečiai išsklmingai atsivėkimino su Lietuvos darbuotoju B. Žygeliu. Jisai išvažiavo į Lietuvą. Kapt. Natkevičius pasiliko tūlam laikui Amerikoje. Jisai paūvęs čia kiek laiko taipgi išvažiavo Tėvynėn.

Progresivė Amerikos Lietuvių visuomenė netenka darbščių vyrų savo tarpe. Netenka ginklo prieš Lietuvos nevidonus! Dabar, Lietuvos laisvės gynėjai, mums lieka sunkūs darbai, su jų sustiprinta dvasia. Mes, su milžiniška drąsa, energija, stipria dvasia ir pasišventimu privalam dirbti dar daugiau, dar atkakliau!

Žemės Žymė.

CHICAGIEČIŲ DOMEI

"DIRVOS" AGENTAS pas kurį Chicagoje gali užsiprenumeruoti, arba atnaujinti "Dirvą" ir gauti pavieniais numeriais.

V. PUSINSKAS

1715 So. Canal St. Chicago, Ill.

DEL LIET. PILIEČIŲ REGISTRAVIMO

Buvo puikus ir naudingas susanymas pirmutinio Lietuvos Atstovo Amerikoje, gerb. J. Vileišio, suorganizuoti Amerikoje gyvenančius Lietuvius į taip vadinamą Lietuvos Piliečių Sąjungą. Jo užmanymas buvo įvykdytas: susitvėrė Lietuvos Piliečių Sąjunga Amerikoje, su įvairiais skyriais po visas didesnes Lietuvos kolonijas.

Kaip kiekvienas geras darbas bei užmanymas turi įvairių keblumų, turėjo ir i Lietuvos Piliečių Sąjunga. Radosi būrelis iš Lietuvos visuomenės sluoksnių kuris ne tik kad nerėmė šios prakilnos organizacijos, bet bandė visuomet ją peikti, kenkti ir ardyti, skelbdami jog ji esanti nereikalinga. Nors buvo daug trūkumų, vienok Lietuvos Piliečių Sąjunga padarė daug gero del Lietuvos. Tiktai išvažiavus gerb. Vileišiui šis pradėtas darbas buvo laikinai apsi-stojęs.

Pereitą rudėnį buvo New Yorko suauktas dabartinio Atstovo V. Čarneckio Lietuvos visuomenės veikėjų suvažiavimas perorganizuoti Liet. Piliečių Sąjungą. Mat, Čarneckis buvo pasi-davęs klinkai kuri Piliečių Sąjunga buvo radus nereikalinga. Bet iš to jo sumanymo niekas neiš-ėjo. Sąjunga liko. Tiesa, tapo patiošta planai kokiai ten "Lietuvos Rėmėjų" organizacijai, bet tie planai ir liko ant popie-riaus, gyveniman neįvykinti.

Dabar, birželio 17 d., buvo tikras Liet. Piliečių Sąjungos suva-žiavimas, vėl New Yorke, kur suvažiavo ne "rėmėjai", bet tikri piliečiai, ir tapo ši Sąjunga galutinai sutvirtinta ir sutvar-kyta, atskirta nuo Lietuvos Atstovybės, kuri nedavė savo "pri-pažinimo". Čarneckis atsiskė su Sąjunga skaitytis.

Kad Lietuvos piliečių regis-travimas Amerikoje buvo neiš-vengtinu ir buvo ir yra reikalingu geresniam Lietuvos reikalų tvarkymui, aiškiai galima su-prasti ir iš to fakto kuris šiose dienose pakilo aikštėn — jog Lietuvos valdžia jau užtvirtino įstatymą piliečių registravimui, kurį ir Lietuvos Atstovybė pra-šė visuomenei sekanciai:

"Birželio 9 d., šių 1922 me-tų, Lietuvoje buvo paskelbta įstatymas reikalaujantis kad visi Lietuvos piliečiai, gyvenantieji svetur, užsiregistruo-tų ir išsiimtų pasus savo kra-što Atstovybės — ne vėliau kaip iki gruodžio 9 d., 1922 metų."

Kaip turėtų būti Piliečių Regis-travimas tvarkoma.

Sis darbas turėtų būti paski-rai vedamas, kaip buvo iki šio-lei Liet. Piliečių Sąjungoje. Rei-škia, turėtų būti kokia nors (sė-tina pavyzdžiui) Lietuvos "Pilie-čių Sąjunga; kuri turėtų savo iš-dą atskirai nuo Atstovybės ir savo Centralinį valdybą atskira, tik po Lietuvos Atstovybės Ame-rikoje priežiūra. Mokestis, pri-einamiausia (reikia taikintis prie Amerikiečių padėties) galė-tų būti \$2 ar \$3 į metus, kurio penkiasdešimtas nuosimtis eitų Lietuvos reikalams, antra pusė centro ir skyrių reikalams.

Ta organizacija turėtų būti jau grynai bepartiviška — ne po klerikalškos Atstovybės val-džia, bet po Amerikos Lietuvių vadovybe, ir demokratiška o ne tokia kaip jau nekurie laikra-šiai pasiūlo, kad esą užregistruo-jami piliečiai turės mokėti po-\$3 į metus kaip pabaudą. Čia yra demokratiška šalis ir apie jokiąs pabaudas kalbėti negali-ma — iš to nebūtų naudos, ir Amerikos Lietuvių visuomenė į-tį pažiūrėtų kaip į kokį prie-vaivos darbą. Piliečių sutrauki-mo organizacija turėtų būti to-ki kad prie jos galėtų prigulėti kiekvienas: ir čia gimės, ir at-eivis, t. y. Amerikos pilietis ir Lietuvos plietis, be skirtumų pa-žvalgy ir tikybos — tokia orga-nizacija kuri jungtų visą Lietu-vo išėiviją Amerikoje.

Taip Lietuvos išėivija susijun-gtų ir tvirtą organizaciją galėtų su-laikyti savo jaunimą nuo iš-tautėjimo, sutvarkydama įvai-rius skyrius prie Piliečių Sąjun-gos prisitaktant prie čia gimusio ir augusio jaunimo psichologi-jos.

J. Semoliunas.

GERB.

SPRAGILO KAMPELIS

GERB. SPRAGILAS KUNIGŲ SEIME

Kur tik koks seimas, kur tik koks suvažiavimas ir kur tik susirenka daugiau negu vienas žmogus tenai yra ir Slaptos Spragilų Sąjungos Spragilaičių po diktatura vyriausios Sąjungos galvos gerb. Spragilo. O kur bu-na didesni seimai tenai pri-buna ir gerb. Spragilas.

Rengia seimą Eselą — ten nudundėja gerb. Spragilas. Rengia seimą kunigai — ten ir gerb. Spragilas važiuoja. Ba tokie svarbūs svarstymai kokius tie seimai turi negali būti be gerb. Spragilo ži-nios.

Atėjus liepinio 17 dienai, išvakarėi kunigų slaptos sei-mo, gerb. Spragilas nueina į stotį Klevelande ir prašo ti-kieto į miestą kur Vilksas Bara, ba ten rytoj prasidės seimas. Paduoda ilgą tikie-tą, užmoki grynais pinigais iš Slaptos Spragilų Sąjun-gos kasos, sėdi į vagoną ir dundi per naktį į rytus, o kitą rytą jau atsiduri kuni-gų seimo mieste.

Susijieškai seimo vietą — Redingtono hotelį, ir tenai nueini į salę kur susirinke kunigai. Mat, Vilksų Bari-mo klebono klebonijoj sei-mo kunigas nepavelino sei-kyt kad kiti nepamatyto jo gražios gospadinės ir kad koks jaunesnis tėvelis po vis-ko, "prisiseimavojęs", jos neišsivežtų sau. Ba kaip iš seimo raportų paaiškėjo, ne visi kunigai turi gražias gospadines, ba kitur klebo-nijos perarti prie parapijo-nų esti tai jie tankiai pake-lia lermus už pergrazią gas-padinę ar dvi, na ir nabagai kunigėliui reikią arba kokią senę, ar nigerką laikytis.

Iš kitų raportų paaiškėjo kad ne visi gali gaut gra-žias ba ne visi ir jie yra gražūs, o kiti turi labai ma-žas parapijas ir neįstengia gražioms algų išmokėti ir pripirkt šilkų ir deimantų, ir automobilį be kurių šiā gadyne nei vienas negali tu-rėti ne tik mergelės bet ir gospadinės.

Praėjo kelios valandos, iš-sibaigė raportai ir sukako pirma sesija.

Pirmoj sesijoj mandatus pridavė apie tuzinas ypatų su paliudymais, ir manda-tus pertikrinus pasirodė jog visi suvažiavę ištikro yra kunigai.

Antroj sesijoj buvo pakel-ta klausimas kodel ne daug kunigų į seimą suvažiuoja — vienu žodžiu kodel ne visi suvažiuoja ir kokios tam priežastys.

Nors žmonės mano kad kunigai parapijonus išnau-doją, ale seimo raportai pa-rodė kad žmonės kunigus iš-naudoja. Vienas raportavo kad jis, besirengdamas į sei-mą (iš tolimesnės kolonijos), kuriame turi daug skundu prieš kitus ir nori politikų pavarinėti, per tris savaites beveik silke, duona ir vande-ni mito taupydamas tikie-tui pinigų. Kitas kelis mė-nesius, raportavo, apsiėjo nenupirkes savo gospadinei naujų šilkinių pantiakų ir kitų vasarai pasipuosiūmų ba į seimą važiuojant reikėjo pačiam nusipirkt naujus ap-dangalus, už ką gerb. gas-

padinė nemažai jam velnių sukrovė sakydama kiba tu prieš kitą kokią strajiniesi, o jau mane nenori.

Laikė velykinės, tėvai sa-vo žentus ir marčias pri-skaito prie vienos velykinės mokesties, kada iš tos še-imynos kunigėlis galėtų gau-ti kokias keturias velykines. Kitos gospadinės savo bur-dingierius prie savo korte-lių priskaito ir tuomi apma-žina velykines. Ir vienas de-legatas pasiūlė sumanyti įvest pilnamiečių žmonių mo-kėjimą savo mokesčių paski-rai nuo tėvų ir gospadinų nuo burdingierių. Tas liko-si nutarta, ir atėjo galas ra-portų, ir sukako antra sesi-ja.

Trečioj sesijoj buvo rapor-tuojama kaip gerb. Fabijo-nas labai tingi mišų laikyt ir nuolat bažnyčia rūpintis, o avelių ganymas visai jam neapeina, ir kiek pastangų kunigų vienybė padėjo iki Fabijoną įstumė į atstovybę dvasišku vadovu visos atsto-vybės.

Del to kilo didelis lermas, ba kiti kunigai vi-sai to nežinojo, ir neprita-rė, ba buvo tokių kurių pa-rapijos irgi ant vištos kojos stovi ir reikią įješkot geres-nio lizdelio; tokie visi tikė-jo patį patekti į atstovybę. Ale gerb. Fabijonas visus tokius nuramino sakydamas kad atstovybėj vietų bus vi-siems, dabar naują tvarką jam tenai užvedus, ba dar yra keletas bedievių, kurių jis niekaip neįstengia per-vesti į geras katalikus, nors kasdien, vietoj pamokslų pa-rapijonams tik syki savaitę, jis jiems apie tikėjimą pa-moksluoją, neturėdamas ka-da nei informacijų biuro ve-sti (P. S. — jis dar daugiau prirašytų negu dabar, jeigu ne tie pamokslai bedieviams atstovybės darbininkams).

Prie to, pranešė gerb. Fa-bijonas, dabar Lietuvių nu-tarta registruot visus Lietu-vius piliečius Amerikoje tai prie atstovybės atsidaro ko-kis pustuzinis naujų vietų, į kurias paims visus jam iš-tikimiausius.

Paskui sekė surašas visų kenksmingiausių elementų kunigijai — pačių kunigų ir kitų bedievių. Vienu balsu nutarta juos ekskomunikuoti, ir taip padaryta.

Kun. Šnapskus, kuris aną seimą raportavo geriausia mokąs naminę padaryti, da-bar skaitė raportus iš savo išrašytų naujų gėrimų, už ką visa venybė nutarė jam pa-dovanoti Šv. Mateušo meda-liką.

Kun. Pagironis raportavo kad bėgyje metų jis septynis sykius buvo areštuotas už pasigėrimą ir už susimūši-mą su Žydų rabinu.

Ant galo nutarta paskirti iš izdo \$75 dar vienam nu-meriui "Vanago" išleisti, ir atėjo galas svarstymų ir su-kako trečia sesija.

Ketvirtoj sesijoj kalbėta apie privisimą Lietuvių tar-bė bedievių ir visokių bedie-viškų raštų, už tai paduota sumanymas apsvarstyt kur reikia Lietuvą dėti, ir vienu balsu nutarta privienyti ją Lenkams, ba po Lenkų glo-ba ir neapikanta Lietuviš-kumo visi Lietuviški raštai bus sudeginti, ir tada pra-dės Lietuviams jie leisti tik Polskas maldaknyges, ir at-gims visame krašte atsidavimas vierai, pranyks bedie-vybė ir užžydės jų galybė.

Paskui nutarta išreikšt gerb. Spragilui padėką už jo malonę atsilankyti į sei-mą, ir atėjo svarstymų ga-las ir sukako ketvirta sesija, po kurios ir seimas pasibaigė ir gerb. Spragilas išva-žiavo namon.

Šiame seime gerb. Spragi-las šonkaulio neįieškojo, ba norėjo but vieno stono su visais delega'is.

COLGATE'S TALC POWDER

Per Vakacijų Laiką

Colgate's Talc atims nuo jūsų karšto oro prakaitavimo lipšnumą, bus palengviniu laike apsi-rėngimo ir daug patogiau, apšvel-nins skirdimą odos.

Kuomet važiuo-jat ant vakacijų neužmirškite pasi-imti su savim ble-king Colgate's Talc.

Vardas "Colgate" ant toaletinių daly-kų garantuoja Tiesingumą, Tyrumą ir Rusies gerumą Isteigta 1806.

Neužmirškite Saviškių Lietuvoje

JUS čia perpilnai turėdami laikraščių ir neįsivaizdinat kaip jų trokšta jūsų giminės ir draugai Lietuvoje. Sako priežodis "Sotus alkano nenumano". Ir tiesa. Ne visi skubinasi užrašyti saviškiams laikraštį. Jų alkį laikraščių labai lengva paganėdinti. Už dolari-kitą galima papenėti juos dvasiškai per visus metus.

Užrašykite saviškiams Lietuvoje "ARTOJĄ" ir "DIR-VA" — už \$4.25 metuose pralinksminsit visą kaimą.

"DIRVOS" kaina metams \$3.00. Pusei metų \$1.50 "ARTOJO" kaina metams \$1.25. Pusei metų 65c

Prisiųskite prenumeratą pinigais registruotame laiške arba money orderiu. Pridėkit aiškų adresą kur ir kam laikraščiai turi būti siunčiami ir per kiek laiko. Prie to parašykite savo adresą ant kurio jums bus pasiųsta prenu-meratos priėmimo paliudymas. Tai ir viskas.

"DIRVA" arba "ARTOJAS"
7907 Superior Ave. :: Cleveland, O.

"Neužmirškite Saviškių Lietuvoje — užrašykite Laikraščius"

Nuo Redakcijos

ATSTOVYBES PARTIVUMAS IR TO VAISIAI

Kaip pranešimai pasiekia mus, klerikalios atstovybės ant greitųjų suruoštas aukso-sidabro vaju nusisėkė kaip jų buvo tikėtasi. Sumanyta, kad kuriuo kitu laiku apšaukti tokį vajų ir daugiau parinkti dovanų.

Bet gi galima spėti ateityje tai darant jau bus mūsų žmonėms "senu dalyku" ir nei tokių pasekmių neduos kaip dabar.

Kodel taip dėjosi? Nagi ačiū klerikalios atstovybės štabo partiviskumui. Ji neatsižvelgė į plačiąją Lietuvos visuomenę, bet įsitikinusi, jog visi lietuviai čia yra "praktikuojanti katalikai", tik su jais ir skaitėsi. Bet tie "praktikuojanti" tikyba mažai praktikuoja patriotizmą. Kitų srovių žmonės negalėjo prie darbo prieiti, nes viską tulose kolonijose apsižergė klerikalai, o kur buvo kitų srovių darbuotojai, su tais Atstovybė, per klerikalų organus "išstolo" pareiškimus leisdama (savo "informacijų biuro" vedėjais) davė kitiems suprasti, jog jų darbas nepageidaujamas, tą jie patys atliko.

Pranešimai iš tojo biuro "Dirvai" ateina sykiu su tais klerikalų laikraščiu numeriais kuriuose tie pranešimai jau atspausdinti.

Jei taip Atstovybės (Kėmešio) "informacijų biuras" toliau darys, jokie iš jo ateina raštai "Dirvoje" nerastų vietos. (Sita lai Slikas Carneckui parodo, mėlynai apibraudamas.)

Šių Dienų Religiški Fanatikai

Rods jau praėjo amžiai kada žmogus apsimetęs religiška manija atsidavė badavimams ir kankinimams savo kūno su tikslu "patikti Dievui". Bent taip buvo civilizuofose šalyse. Bet atsiranda tokių nuotikių ir dabar. Štai Amerikoje, Kentucky valstijoje, kalnuose atsidavęs badavimui tulas kunigas, pavarde Rice, ir jau apie tris mėnesius kankinasi. Negali jau nei kalbėti, nei vaikščioti, nei pasijudinti, ir gal but tuoj jo neliks, kada jo paties kunas sunaudos visas gyvybės sultis dar jame esančias.

Keli šimtai metų atgal buvo tukstantai tokių kaip jis, tikėję patikėti savo Dievui save nusikankindami. Kiti net nesi-prausė ir nesimaudė mąnydami, jog purvinas Dievas labiau mylės. Žingeidui butų pačiam šiam kunigui sužinoti ką jo Sutvertas mano apie jį, mažą vabalėlį-žmogelį, ant visiškai mažutės erdvių begalybės žemės, badaujantį ir norintį patenkinti savo Augščiųjų.

Bet ne visos žmonijos dalis viensip išreiškia dievams atsidavimą. Laukiniai žmonės vietot kankintis dievams patikimui surengia šokių ir dižiųjų užmą, ir tuo laiku geria visokius kvaišinančius skistimus, pačių darytus, kurie apskaita jų mokus smegenis iki paskui sukrinata ant žemės pusgyviai. Bet vis iš linksmybės, o ne iš metavonių.

Gal but kad ir dabar bažnyčiose vartojamas gėrimas ir išsipuošimai paeina iš laukinių papročių, kurie gerdavo gėrimus ir šukaudavo dievams patikimui ir įvairiais margumynais nudabindavo savo kūną ir veidą.

Ginklų Šventinimas

Geresniam Dievo patikimui, šiose dienose Varšavoj katalikų pralotas šventino pirmus Lenkų šalį išdirbtus ginklus. Ką tas reikšia skaitytojai lai sau įvairias išvadas daro. Mums viena kas išsoka mintį, jog šių dienų religija panaudojama ne kam kitam kaip tik politikos varymui. Nors tikėjimas Kristui ir Dievui visų Krikščionių šalių yra vienodas, bet politika ir militarizmas ima viršų ant visko. Kristus sakė: Mylėk artimą savo. Dievas duodamas savo dešėką įsakymų tarp kitų indėjo ir: Nežnuok. Ir tas turėtų vadovauti visų tautų žmones. Bet kunigija pirmutinė išsina su tokiu niekščiu darbu kaip šventinimas ginklų ir laiminimas kare išeinančių prieš tokio pat tikėjimo žmones.

Bažnyčia buvo planuota pasauliniu internacionalu žmonijos tarpe meilės įvydinimui. Bet nepasisekė. Vietoj to ji liko didesniu žmonių kiršinimu kaip tarp valstybių taip ir tarp savų pačių srovių namie.

Komunizmas, kuris irgi kalba apie įvykinimą "visuotinos brolybės", tik tiek telaimės kiek Krikščionybė, o po jo atsiras kas nors kito, kas vėl virš žmonių minčių apsiereiks kaip teisingas, tikras kelias prie visuotinos brolybės, kurios, vienok, žmonija pasiekt vargu galės.

Visgi Babelio bokšto pasaka ir kalbų sumaišymas labiau įsigyveno žmonėse negu religija. Žmonija visada tarp save kariavo už žemes, už savo kalbos viršenybę, ir tik neturėdama ką kito veikti kovėjo už religijas.

HOTELIAI — KREZO PINIGŲ PASEKMĖ

PERSTATOME Krezą — krikščiatų moderninio hotelio ir šventą patroną keliaujančių pirklį!

Tai yra naujos rolės priskirtos tam garsiam turtingiausiam senovės pasaulio žmogui buletinė mums prisiustame iš Washington, D. C., National Geographic Society raštinės.

"Atradimas trisdešimties aukso pinigų iš Kreso pinigų dirbyklos, kurie buvo dalis pirmųjų serijų aukso pinigų kokie kada buvo mušti, primena vieną iš daugybės palikimų kurias civilizacija gavo dabar užverstame Sardin meste", sako buletinas.

"Šitie naujai atrasti pinigai ir kiti šmotai jau pirmiau atsidurę muzejuose parodo Lydijos permatymų aukso pamato pasaulinei prekybai. — padargo kuris tepa tarptautinę komerciją iki šių dienų.

"Visišbutis, arba paprasta užeiga buvusi jo pranešėja, nebuvo galima užlaikyti iki nebuvo nustatytas ir priimtas tam tikras apskaitimo budas. Todel ir nestebėtina kad istorikai abelnai sutinka jog pirmosios užteigos, kur valgi ir kambari buvo galima gauti už apmokėjimą tam tikro mokesnio, buvo įsteigta Lydijoje.

"Pirma tų laikų buvo žinomi taip vadinami karavanseriai. Bet jie buvo tik rytiečių gerasidindungo ženklas, įsteigti punktuose kur nuolatiniai reikalavimai užbovijo keleivių gyventojams dasedė, ir buvo palaikomi kaip kokie kooperatyvai svečių kambariai, arba moderninės muniipalės nakvynėms vietos.

"Dabar sėkė tokiu taip jog žmogui keliaujant butų užtikrinta patogų pastogę, ir kada jis galėjo atlikti kokį nors prekybos aktą turėdamas pilną kėsinių aukso vietoj bandos galvijų varymosi, prekybos radius staję prasiplėtė senajame pasaulyje. Žmonės pradėjo keliauti pasidairymams po įvairius kraštus lygiai kaip ir biznio reikalais, ir kaip patirta Grekai tuojau pradėjo keliauti su istorijos ir tyrinėjimo tikslais. Taigi ro-

Karės Sukaktuvės

Su šio "Dirvos" numerio išėjimu sukanka lygiai aštuoni metai nuo užsižiebimo pirmutinės kibirkšties pasaulinės karės kuri neva užsibaigė lapkričio 11 d., 1918 m.

Tas viskas dėjosi rodos vakar, lyg sapne, bet baisioji tikrenybė apsiereikš, ir paliktos pasekmės dar bus jaučiamos ir tų žmonių kurie gyvens po mūsų.

Kuomet su Vokietija buvo padaryta karės pertrauka visi manė jog pasaulis užmirš karės ir imsis tikro, demokratinio gyvenimo. Vienok viso to nesimato. Vieton atstatymo, vis dar eina trunijimas senų pamatų, o kokios iš to pasekmės bus sunku ir baisu spėti.

Pasaulis inpuolė didesnės desperacijos negu buvo karės dienose. Užsidedimas kariauti noras laimėjimo buvo vienatinis tada žmonių mintyse. Bet ant rytojaus — po tos baisios audros — pasirodė kas liko: tik griuvėsiai, skurdas, badas, vargai, nedateklūs — vienu žodžiu baidi tuštuma į kurią dabar viską pilant negalima užpildyti.

Si buvusi karė yra didžiausias pralaimėjimo civilizacijai. Ne laimėjo joje niekas — nei nugalėti nei pergalėtojai. Nes nors aliantai laimėjo, jie dabar yra didžiausiam prislėgime, lygiai kaip ir pralaimėjusieji. Žmonija kuri buvo liudininkė tų baisybių, dabar liko nešėja jų pasekmių. Didžiunai kurie jie karės garbės užkariavimuose darba arba jau palaidoti ar ištrėmė laukia sau galo. Turduoliai kurie iš karių pelnė sau grobė dabar dreba prieš minias neturi užtikrinimo savo rytoj-

dos ne tik prekybos žmonės bet ir keliauninkai ir geografi tur būt dikčiai Krezui dėkingi.

"Modernis žmogus vargu gali persistatyti, be padėjimo didesnių pastangų įsivaizdinimui, koks didelis dalykas buvo senovės žmonėms šeštojo šimtmečio prieš Kristų tik apsilankyti kitiame mieste. Tai buvo laikai Buddos ir Konfucijaus, Solono ir Kryo, kaip lygiai ir Kreso, o visgi bile augstesnės mokyklos mūsų dienų vaikai daugiau žino apie tai kas dėjosi anais laikais pasaulyje negu bent kuris tada gyvenęs galėjo žinoti.

"Netikėti keliauninkų nebuvo žinoma. "Atėjunt" visada buvo bijoma ir jo gyvastis buvo pavojuje. Prekiautojai su karavaniais, jureiviai su savo prekėmis, augstieji valdininkai su išdidžiais palydovais, keletas ubagų ir religinių pilgrimų — tie buvo vienatiniai keliauninkai tuose laikuose.

"Nežiurint šitų pažymių laiptų linkui kultūros, Lydija pasiliko tik liepsnos šoktelėjimas, korijos skarvadoje. Iki tyrinėtojai pastarais laikais nepradėjo kasinėti po dulkes ir žemę to šalį kuri dabar yra po Grekų mandatu Aigajos jūrės pakraščiuje Mažojoje Azijoje, beveik viskas ką mes žinijome apie Lydiją tai švaisčiai bet spalvuota Herodoto pasaka. Ir dalis to kas mes žinijome, dabar paaiškėja buvo klaidinga. Pasaka apie tai kaip Solonas, kuomet jo Krezas užklauskas kas yra laimingiausias pasaulyje žmogus, neatsakė jog tai yra Krezas, kaip to monarcho kas tikėjosi, bet paminėjo viešoj to kokį paprastą bet veiklų Atenų pilietį, gali laikytis kaip moralis pamokinimas, bet iš istorijos liko išbraukta.

"Lydijos turtai manoma paėjo iš įvairių jos mineralų ir labiausia nuo prekybos. Jos sostinė, Sardis, buvo pastatyta ant kalno kurios liekanos net dabar rodo buvusią savo diubę. Vietata dabar randas šešiasdešimt mylių šiauryn nuo Smyrnos, kuri irgi, dienose Sardžių didybės, buvo Lydiškas miestas."

(Nuo Red.: Placiuo Lydija jos turtingiausias senoj pasaulio karalius Krezas aprašoma J. O. Širvydo knygelėje "Lietuvių Prabočiai Lydai", "Dirvos" išleisto.)

mi. Karžygiai kurie gavo medalius ir kitus garbės ženklus dabar badauja ir žudosi neturėdami kuo gyventi.

Visas pasaulis dabar guli po anos buvusios audros pasekmėmis. Vienos šalys dar kovoja tarp savęs, kitos namuose neuzgyvena ramumo, kitos vėl pasirengę šokti į ugnį — taip karė liko paprastu dalyku.

Kuomet mes skaitome apie dides kariones senovės amžiuose laikome tai didžiu, garbingu dalyku. Bet reikia įsivaizdinti jog ir tada žmonės lygiai kentė, lygiai ar dar labiau vargo kaip dabar, ir už tai pasaulis negalėjo pažingėti daugiau kulturoje, nes vieni ką statė kiti griovė.

Senovės amžių civilizacijos ir kultūros buvimas randama po griuvėsiais vien tik del to kad tie laikų gyvenimas rėmėsi ant karių. Negalėjo išlikti jokia tauta su savo darbais, nes ji pati kariavo, ir jas kiti užkariavo.

Užpuolimas ant Šaulių

Juoninių naktį iš birželio 23 ir 24 dieną, Šaulių šventę rengė susidėję Kauno, Aleksoto ir A. Panemunės burių Šauliai. Tai šviesi šventė pasibaigė su baisia nelaimė.

Jau nuo seno Kauno pirmiesių atmatos, susivienijusios su bolševikuojančiais, Lenkų provokatorių kurtomos, stengiasi kelti maištą ir kliudyti tvarkai. Aišku kad panašūs gaivalai turi neapkęsti tikrųjų patriotų ir gerų piliečių, ypatingai organizuotų, kaip Šauliai.

Taip ištis ir buvo. Ypatinai santikiai pasidarė aštrūs paskutiniu laiku kada vėtos Šauliai, nepaklausę Lenkiškų bolševistinių provokatorių, nutarė nedalyvauti priešvalstybiniam gelžkelių linijų streike. Pavykiu agentai sumanė pasinaudoti tuo pikčiu ir su pirma progą padaryti vietos Šaulių žudynes. Gera proga atsistiko per Šaulių šventę. Nieko neįtardami, vietos minėtų burių Šauliai apsirinko savo šventei gražų Pajėsės pilekalnį (Napoleono kalną), netoli nemelto Aleksoto, neįsąsdami blogo. Šventės programos vystėsi švelniai, gražiai. Nors Šaulių buvo nedaug, išvisio apie šimtine, bet publikos buvo prisirinkę tiek kiek dar nei viena gegužinė Kaune nėra sutraukusi. Buvo mažiausia ten apie 3,000 žmonių.

Bufetas buvo be lašo alkoholinių gėralų. Šaulių viena grandinė atliko paradą. Buvo atlikta keli sporto numeriai, griežė gražiai Kauno burio dūdų orkestras, ugnies laužai ir raketos šviėt linksmiems žaislams.

Keista buvo kad nei išio nei iš to pradėjo pributi kokios tai paniuros Lenkiškai ir Rusiškai kalbančios vyrų minios, kurių tarpe dauguma buvo girtų. Jų tarpe buvo ir kareivių rubuose. Šauliams norint girtus pašalinti, įvyko pora incidentų. Po dvylikos nakties staiga viskas sujudo. Atvykėliai, gavę provokatorių signalą, puolė plėšti Šaulių ženklus ir muši. Pasigirdo komandos Lenkų ir Rusų kalba: "Apsupti Šaulius! Nemunan juos!" Krito šuviai. Didelė plėšikų dalis puolė į tą vietą kur buvo sustatyta Šaulių šautuvai ir vėliava. Nors Šauliai buvo išsisklaidę publikoje, bet rikų dalis tuo tarpu suskubo susiburti į eilę ir pagavo šautuvus, vienok atsilauktyti negalėjo, kadangi jiems parodui atlikti nebuvo išduota šovinių, ir rikų buvo tik kelios dešimtys. Tuo tarpu puolikai, kiek galima spėti nakties tamsoje, buvo virš tukstantio.

Įvyko susirėmimas. Šauliams pavyko neleisti savęs apsupti, ir prasimušus per puolikų minias girtus pavyko laimingai išnešti Šaulių vėliavą. Susirėmimo nukentėjusiu iš abiejų pusių skaičiaus neusekta. Yra keletas sužeistų. Bet žinios dingę du Šauliai, kurių likimas iki šiol nėra išaiškinta.

Ar šiaip ar taip, mūsų priešininkai dirba išsijuose besistengdami del šio įvykio skubiai apšmeižti Šaulius, išrodyti buk jie patį nei išio nei iš to pirmi puolė ant nekaltos tukstantinės minios, kuri buvo atvykusi svečiuosna nežinia ko, lyg ir staiga užsidedusi iki šiol nebūta Šaulių meile. ("Trimitas")

KADA MES IŠ NUMIRUSIŲ PRISIKELSIME

HENRIK IBSEN

Vertė A. A. TULYS

(Tąsa iš pereito num.)

Irena (įsispyrus jin žiuri): — Jis buvo taikomas del tavęs, Arnoldai.

Prof. Rubek: — Del manęs?

Irena: — Kuomet mudu sėdėjom prie Taunitz ežero praeitą vakarą...

Prof. Rubek: — Prie... ežero...

Irena: — Prie kaimiečio bakužės ir žaidėm su gubėmis ir vandenų lelijomis...

Prof. Rubek: — Kas, taigi, kas?

Irena: — ...ir kuomet aš išgirdau tave sakant su tokiu apmirusiu ir lediniu šaltumu, kad aš buvau niekas apart epizodo tavo gyvenime...

Prof. Rubek: — Tai tu taip sakei, Irena, o ne aš.

Irena (baigia): — ...tuomet aš ištraukiau savo peilį. Aš norėjau juomi duriti tau į nugarą.

Prof. Rubek (neaiškiai): — O kam gi tu sulaikei savo ranką?

Irena: — Nes staigu man puolė baidi mintis jog tu jau esi miręs, senai.

Prof. Rubek: — Miręs?

Irena: — Miręs. Miręs tu lygiai kaip ir aš. Mes sėdėjome ten prie Taunitz ežero, mudu du šalti molio kunai, ir žaidėm vienas su kitu.

Prof. Rubek: — Aš tai nelaikau už mirusius. Bet tu nesupranti manęs.

Irena: — Tai kur gi tās tavo degantis geismas linkui manęs prieš kurį tu kovei ir kovojai kuomet aš laisvai stojau priešai tave kaip moteris prisikėlus iš numirusių?

Prof. Rubek: — Musų meilė tikrai nemirus, Irena.

Irena: — Meilė kuri priklauso žemės gyvenimui, gražiam, stebuklingam žemės gyvenimui, — neišreiškiamam žemės gyvenimui, — ta yra mirus mummyse abiejuose.

Prof. Rubek (karštai): — O ar tu žinai jog tikrai tai meilė dega ir kunkuliuoja taip karštai kaip niekad kitados nebuvo?

Irena: — O aš? Ar tu užmiršai kas aš dabar esu?

Prof. Rubek: — Buk kuo ar kas sau nori, aš nepaisau! Del manęs tu esi moteris kurią aš matau savo sapnuose.

Irena: — Aš nuoga stovėjau ant sukamo skulptoriaus stalo ir rodžiausi daugeliui šimtų vyrų, po tavimi.

Prof. Rubek: — Tai aš užtraukiau tave ant to stalo — aklas kaip aš tuoliai buvau, — aš kuris uždėjo mirusio molio pavidalą ant gyvenimo linksmybių, ant meilės.

Irena (žiuri žemyn): — Pervėlai, pervėlai!

Prof. Rubek: — Nei per plauką, visa tai kas praslinko nepažemino tavęs mano akyse.

Irena (su pakelta galva): — Nei gi mano pačios akys!

Prof. Rubek: — Na, ko dar daugiau! Dabar mes esame laisvi ir dabar mums yra laiko gyventi, Irena.

Irena (liudnai į jį žiuri): — Geismas gyventi jau miręs manyje, Arnoldai. Dabar aš prisikėliau. Ir įieškojau tavęs. Ir atradau tave. Ir aš matau kad tu ir gyvenimas gulite numirę, kaip aš gulėjau.

Prof. Rubek: — O, kaip labai tu kly-

ti! Mumyse abiejuose ir apie mus gyvenimas kyla ir plakasi taip aštriai kaip visados!

Irena (šypsosi ir krato galvą): — Jau na tavo "Prisikėlimo Dienos" moteris mato visą gyvenimą gulintį grabė.

Prof. Rubek (apkabina ją): — Tai lai du mirusieji — mudu — gyvena gyvenimą linksniausį iki pat jo galo, pirm negu vėl nueisime į savo kapus!

Irena (su riksmu): — Arnoldai!

Prof. Rubek: — Bet ne čia, toj pusiau tamsoj! Ne čionai su ta bjauria, drėgna danga pliauškančia apie mus...

Irena (užkerta): — Ne, ne, tenai, švie-soj, ir visoj tviskančioje prakilnybėje! Ant Pažadėjimo Čiukuro.

Prof. Rubek: — Tenai mes turėsimė savo vestuvių puotą, Irena, o, mano mylimoji!

Irena (linksmai): — Galės saulės laisvai į mus žiūrėti, Arnoldai.

Prof. Rubek: — Visos šviesos spėkos galės laisvai ant mūsų žiūrėti, taigpi ir visos tamsos galybės! (Paima jos ranką.) Ar eisi su manimi, mano laimių duotoja, mano jaunoji?!

Irena (lyg permainyta išvaizda): — Eisiu su tavimi laisvai ir linksmai, mano valdytojai ir pone!

Prof. Rubek (vedasi su savimi): — Pirmiausia mes turime pereiti per miglas, Irena, o jau paskui...

Irena: — Taip, per miglas, o paskui tiesiai į čiukuro viršunę, kuri žėri saulės spinduliuose.

(Miglos suslenka ant scenos. Prof. Rubek ir Irena rankan eina per sniego plotą po dešine ir veikiai pranyksta tarp žemesnių debesų. Baisios audros srovės krioklia ir švilpia ore.

(Maloningoji Sesuo apsiereiskia ant akmens skeveldros po kairei. Ji sustoja ir įieškanciai, tylėdama, aplink dairosi.

(Toli žemai girdisi kaip Ma ja triumfuojančiai dainuoja.

Maja: —

Aš laisva! Aš laisva! Aš laisva! Nebėr jau man kalėjimo!

Aš laisva, kaip paukštis, aš laisva! (Staigu pasigirsta kaip perkuno balsas nuo sniego ploto, kuris slinksta ir ritasi žemyn su kulvarčių greitumu. Profesoriaus ir Irena galima neaiškiai įmatyti kaip jiedu voliojasi sykiu su sniego masėmis ir tampa sniego užverstai.

Maloningoji Sesuo (surinka, ištiesia rankas jų linkui ir šaukia): — Irena! (Valandėlę stovi tylėdama, paskui ore prieš save padaro kryžiaus ženklą ir taria): — Pax vobiscum!

(Majos triumfuojanti daina skamba dar iš toliau žemai.)

(Uzdanga)
GALAS.

1269	Amerika, Rinkinis įvairių faktų	pust.	288	75
14	Aukso Obuolio Istorija (su pav.)	p.84	50	
24	Ben-Hur, Apysaka iš Jezaus laikų	p. 472	1.25	
3002	Aritmetika	p. 104	40	
5126	Apeigos Rymo Katalikų Bažnyčios	p. 188	60	
1147	Apie Žemę ir Kitus Svietus	p. 255	1.25	
	Ta pati drutais aparais		2.00	
3335	Amerikos Pilietybės — pamokinimai pilietybės		25	

Reikalaukit "Dirvoje"

KANDIDAS

ŠTAI KNYGA KURIOS
VISI NEKANTRIAI
LAUKĖ — ŠTAI JII!!

GARSUS filosofo-istoriko Voltaire veiklas (Lietuvių kalbon vertė Karolis Vairas). Žingeidžiausia knyga kokios dar nesat skaitė. Delykas apima jauno Kandido benkartiską pakilimą garsaus grafo palociuose, apie jo meilę prie grafo dukters, už tai išvargmą iš palocių, dalyvavimą karėse, keliavimą po Amerikos, aukso žemę, kova su kunigais-jezuitais, atradimą savo mylimosios, netekimą jos, paskui vėl suradimą, kelione po kitas šalis sugrįžus iš Amerikos. Knyga pilna neapsakomo įvairumo, gražumo, patraukiamumo, ir kiekvienas puslapis traukia tolyn skaityti norint sužinoti kas toliau su Kandidu dėsia.

Knyga turi 170 puslapių Kaina tik \$1.
(Drutuose apdaruose \$1.75.)

Užsakymus siųsdami siųskit ir pinigus:

"DIRVA"
7907 Superior Avenue Cleveland, Ohio

VOLTAIRE..

Mūsų Kaimynai Dausose

Žvaigždės kurias Mes Tankiai Matome

Parengė K. S. K.

(Tąsa iš pereito num.)

Astronomai dabartiniu laiku visą svarbą šiame žvaigždynuose sudėję į garsiąją nebula, arba ugnies debesį, iš kokių, sulgytinių ir prirodymų teorijų, gali tvertis nauji pasauliai, iš kokios susitvėrusi ir mūsų saulinė sistema, mūsų žemė ir planetos. Ši nebula — Andromedos nebula — žinoma senai, nuo 905 metų po Kristaus. Tai tik vienintelė nuoga akia žiurima nebula, ir, sulgyt Marius, ji panėsi išsiplėtojusiai žvaigždes, žiurint į žvakę per skylutę. Serwiss rašo jog ši nebula išrodo į sniego sukūrį kuomet vėjai po laukus duksta. Toji nebula yra nepaprastai didelė, manomai iki 1,890,000,000 mylių ilgio.

Herschel tikrino jog ta nebula išsisklaidžius į paskirtas žvaigždes, bet jo teleskopas to neparodė. Po kiek laiko kitais teleskopais jo nuomonė patikrinta.

1848 m. astronomai, betyrinėdami ją, surado kad joje, šalip gazų ir meteorų dulkių, yra dar apie 1,500 atskirų žvaigždžių. Su spektroskopu patirta jog ji duoda aiškų nuolatinį spektrą ir tai galinti būti susidėjus iš artimai susispietusių žvaigždžių, kaip pav. Paukščių Kelias, Herkulo klusteris, ir kt. Šios nebulos tolis nuo žemės, sulgyt astronomų nuskaitymimo, yra apie 19 šviesos metų (apie 100,700,000,000 mylių!). Didžiausi Andromedos grupės žvaigždės yra Alpha Andromeda, arba Alperatz. Ji prieina meridiano lapkričio 10 d., 9 val. vakare.

Prof. Russell patyrė kad Alperatz turi užgesusį palydovą (planetą) apeinantį apink ją kas 100 dienų.

Tris ketvirto didžio ir viena penktio didžio Andromedos žvaigždės sudaro nedidelį Y-pavidalą, vadinamą "Frederiko Garbė", taip pavadintą 1787 m. pagarbai mirusio Prūsijos karaliaus Frederiko II.

PERSEJUS ARBA ŠV. JURGIS

PASAKOJE apie karalaitę Andromedą Persejus minima kaip karžygis išgelbėjęs ją nuo jurių smako prarijimo, ir taigi randame tas konsteliacijas visas viena greta kitos, kaip tos nelaimingos mergaitės, to karžygio, smako ir paskui jos tėvų.

Niekados gal nebus galima persitikrint ar tos konsteliacijos davė mintį sutverti tokiai plačiai legendai, ar legenda konsteliacijoms. Gali būti, kaip vienas žinovas išrodo, kad legenda gavo pradžią iš to fakto jog Persejus konsteliacija, kilanti rytuose pirm Andromedos, rodos lyg išgelbsti ją iš nakties, kuri galima būtų persistatyt siaubunu, tokiu kaip pasirodo esanti konsteliacija Cetus.

Rodosi, vienok, kad toje pasakoje kurią žvaigždės atvaizdina buvo kokia nors gilesnė reikšmė, gal būtų konfliktas tarp žmogaus ir žvėries, kame žmogaus gyvastis — ir visos žmonijos gyvastis — buvo pavojuje, pagaliaus užsibaigęs su žmogaus pergale.

Tarp dangiškų vaizdų randame daug tokių konfliktų atvaizdinama, ir jokiam atsitikime neužeiname kad būtų buvę negalėta žmogus kokioje tik jis kovoje dalyvavo.

Herkulis ir Ophiucius vienas po kitam matoma mindo po kojų arba laiko kaip kitaip nugalėję milžiniškus rėpius. Saidokininkas beveik jau žudo Vėžį, ir Orionas stovi drąsiai prieš užeinantį Bilių. Persejus, skrendas iš pergalės ant baisiosios Medusos, nužudo jurių siaubuną ir išgelbsti gražiąją Andromedą.

Si visuotina žmonijos pergalė ant gyvulių pasaulio atvaizdinama konsteliacijomis yra viena iš svarbiausių apsiereikimų tose laiko pergyventose žvaigždžių rinktinėse, ir tas taipgi aiškiai rodo jog senovės žvaigždžių grupės yra produktas pažymėjimo ko nors, o ne pasirinkimo taip sau.

Persejus, delei savo narsumo, yra mitologijoje žinomas kaip "Vytis Pasiuntinis". Tas karžygis buvo sunus Jupiterio ir Danaos, vienos to dievo mylimųjų. Jo pasekmingas pergalėjimas Medusos padarė jo vardą nemirtinu, ir laike jo mirties, sakoma, jis tapo perkeltas į žvaigždėtas erdves, kur jis randasi su iškeltu kardu, laiką nukirstą Medusos galvą žmonijos akivaizdoj, ant visados.

Plunkett yra tos nuomonės jog ši konsteliacija buvo išrasta apie 1433 m. prieš Kristų, kadangi tuo laiku žvaigždė Algol, gerai žinoma keitinėjimu savo šviesos ir

viena žingeidžiausių žvaigždžių toje konsteliacijoje, kaip tik pažymėjo meridianą nakties ir dienos susilyginimo laiku.

"Šiaurinė skersuma 40 laipsnių yra tinkanti įsivaizdinimui tokios konsteliacijos, ir vardas 'Persejus' lyg rodo", sako Plunkett, į tai kad gal būtų to pavidalo išradėjais buvo Iranų astronomai."

Aratos, paminėdamas savo eilėse Persejų, atvaizdina jį kaip "maisančių danguje dulkes", taip jis skubina išgelbėti Andromedą. Buvo išrodinėjama jog tos dulkes galėjo būti tai Paukščių Kelias, kurio dalyje ir ši konsteliacija randasi.

Be jokios abejonės, pasaka apie Persejų buvo gerai žinoma Grekijoje jau ir prieš penktą šimtmetį pirm Kristaus, kadangi Euripidas ir Sofoklis vienas po kitam yra parašę po dramą paremtą ant Andromedos istorijos.

Arabai tą konsteliaciją vadino "Demonu Galvos Laikytojas", kuri perstatoma viena trečio didumo žvaigždė žinoma daugiausia kaip "Algol". Persejus taipgi buvo vadinama "Išgelbėtojas" ir "Sunaikintojas". Dr. Seiss laiką tą pavidalą simbolizuojančių žmonijos Išganytoją, dar kiti ją sakė esant Dovydu su Galijoto galva, ir Apaštalu Povilu su kardu ir knyga.

Ta konsteliacija yra 28 laipsniai ilgu, viena iš labiausiai prasitęsusių danguose. Jos svarbiausios žvaigždės sudaro išlenktą lanką turintį vardą "Persejus Dalis", ir ta dalis užima beveik tiek daug vietos dausoje kaip Didysis Pegaso Keturkampis.

Žingeidžiausia iš visų tos konsteliacijos žvaigždžių yra įvairuojanti savo šviesa žvaigždė "Algol", vadinama "Demonu Žvaigždė" ir "Mirksinčiu Demonu".

Šios žvaigždės šviesos įvairiavimai buvo pirmu kartą mokslškai patęmta Montanario 1670 metais, vienok daleistiniai aiškų jog šie šviesos įvairiavimai buvo matyti daug pirmiau jo dienų. Gali būti kad tos žvaigždės mirksėjimas, taip sakant, paintekmejo tuos kurie ją krikštino, taip kad jie prilygino ją prie akies kokio nors siaubuno tēmiančio žemyn per erdves jieškant sau aukos.

Goodricke, 1782 m., buvo pirmutinis išstatis aptemimo teoriją kaip priežastį tos žvaigždės šviesos keitinėjimosi, ir nuo tų laikų ji buvo po atidžiais tēmijimais išlaivintų astronomų.

1880 m. Pickering patvirtino užtemdymo teoriją, ir Vogel tuojau prirodė tą teoriją esant neabejotinai teisinga panaudodamas tyrinėjimuose taip svarbų ir dabar daug reiškančių instrumentą spektroskopą.

Per pustrėčios dienos Algol esti nuolat 2.3 didumo žvaigždė. Paskui ji pradeda mažėti skaitume, išslykio palengva, o vėliau su didesniu greitumu iki pasiekia 3.5 didumą, ir tokia buna per apie devynias valandas laiko.

Sąryšyje su aptemimo teorija ir iš ko paieina Algol šviesos keitimais, liko prirodyta jog su šia žvaigžde yra didelė tamsi satelitė, didumo kaip mūsų saulė, kuri tam tikrais protarpiais praeina tarp mūsų ir Algolio, užkirsdamą dalį jo šviesos nuo žemės. Algol sakoma esanti milijono mylių diametre, gi jo satelitės diametras paduodama 800,000 mylių. Tolis tarp tų milžiniškų kunų yra tris milijonai mylių. Abi tos žvaigždės turbūt yra apsuptos stora atmosferą ir jų sudėtina masė apskaitliuojama esant kaip du trečdaliai mūsų saulės masės.

(Bus daugiau)

Lietuviškai-Angliškai ir Angliškai-Lietuviškai.

ZODYNAS

Didžiausias turtas žmogui, kuris jį turi, Amerikoje gyvendamas. Telpa jame visi žodžiai ir vieni prasideda Lietuviškai, kita dalis Angliškai, kada katros kalbos žodžio reikia, tame skyriuje ir randi. Vaziuojančiam į Lietuvą būtina reikėti jį turėti, kad neužmiršus Angliškos kalbos, kuri čia Amerikoje buvo naudinga. Jis bus jums didelis pagalbininkas. Be jo nei vienas parvažiuojęs Lietuvon negalės apsieiti, nes tenai bus reikali su Anglija, su Amerika ir jų atstovais. Kurie patys nesi-naudosit, parvežkit saviškiams, nes Lietuvis žmonės labai užsidegę Anglių kalbos mokimuisi. Katalogo No. 3146. Druais apšarais ..... \$10.00 Tas pats, gera morokko oda, labai drutas \$11.00

Kun. Dembskis, jo gyvenimas, raštai ir darbai — gyvas piešinys didelės atminties mūsų pirmųjų mintis liuosuočių didvyrio. Su paveikslais ir dailiai atspausdinta knyga, 165 puslapiai... 1.00

Reikalaukit "Dirvos" Knygyne

LIETUVOS PILIETYBĖ

Dar visai neseniai diduma Lietuvių nežinojo prie kokios tautos jie priklauso. Namie paklausti kas esi? atsakydavo tik: Katalikas. Išvaizavę svetūr pasiduodavo tai Paliokais, tai Rusais.

Per 4-ris šimtus metų (1386-1795) besibroliaudami negudriai su Lenkais, vėliau per šimtą su viršum metų (1795-1915) kentėję po Rusų meškos letena — mes buvome ir primirę kad esame sunys ir dukteris didžios ir garbingos Lietuvių Tautos. Bet nelemta buvo mums mirti. Atbudome iš amžių miego ir supratome kad negudru ir nedoru yra svetimiems vergauti. Ir Lenkų globoje, ir po Rusų valdžia, ir po Vokiečių okupacija, Lietuva nepatyrė nieko gera; priešingai, ji neteko visų savo didžiųjų turtų. Kaimynai paveržė mums laisvę ir padarė mus savo baudžiauninkais, atėmė iš mūsų žemę, kėsinosi net išplėsti mūsų kalbą ir religiją, pagaliau patį mūsų vardą norėjo mums atimti. Atbudę suprato-me kad galime, kad turime teisę ir pareigą išplėstus turtus sau grąžinti ir būti sau tauta, sau žmonės.

Bet tauta negali tinkamai gyvuoti be savo valstybės. Tauta — tai didelė šeima, žymi žmonijos dalis turinti savo kalbą, istoriją, papročius. Reikia kad mūsų pačių šeimoje — Lietuvių tautoje — būtų tvarka, susiklausymas, kiekvieno laisvės ir teisių pagerbimas; reikia kad ir kitos tautos, mūsų kaimynės, pripažintų ir pagerbtų mūsų šalį, mūsų rubežius ir mūsų teisę tvarkytis savo krašte kaip mes norime. Prie visa to negalime prieti be savo valstybės.

Vasario 16 d., 1918 metais, Lietuvių tauta lupom savo rinktinių sunų pareikšė visam pasauliui kad ji numeta pančius užde-tus Rusijos ir pasiskelbia esanti laisva, nepriklausoma Valstybė. Nuo to atsitikimo prabėgo dar vos tik keturi suviršum metai, o jau mūsų valstybė susilaukė pripažinimo beveik viso pasaulio. Per tuos kelis metus mes įrodėme pasauliui savo protingumą, savo mokėjimą tvarkytis, savo ištvermę.

Nelengvai tas atsiėjo. Paskelbtoji laisvė prisiėjo apginti nuo užpuolikų priešų. Daugelis mūsų tautos karžygių savo galvas turėjo paguldyti už savo tėvų žemės laisvę. Dar ir dabar kova už laisvę neužbaigta, nes priešininkas sėdi mūsų žemėje ir ir valdo mūsų sostinę. Tas trukdo ir piliečių teisių pilną įvykinti. Bet, didumą savo žemių atvadavusi, Lietuva, nors ir su grėšiančiu pašonėje priešininku, gali savo krašte tvarkytis kaip ji pati nori.

Lietuvos Respublikos ateitis dabar remsis ne svetimųjų malonėmis ar užgaidomis, bet josios piliečių valia. Lietuviai įkurė savo Respubliką demokratiškos žmonių valdžios pamatais. Ten negali vienas diktuoti milijonams. Ten net viena kokia atskira žmonių kles negali pirmesti savo valios visai tautai. Ten kiekvieno lygus balsas, lygios teisės; teisės prie visų laisvės: žodžio, rašto, tikybės, sąžinės, susidraugavimų, susirinkimų; teisės prie savo nuosavybės; teisės prie apšvietos; neliečiamybės asmens, buto, korespondencijos, ir tt. Tauta įkurė savo valstybę kad su jos pagalba ir po jos sparnais kiekvienas jos narys galėtų lengviau siekti savo tikslo; plėtoti savo pajegas, eiti prie gerbuvio ir ramybės. Valstybė buvo įkurta tam kad jos piliečių teisės būtų ginama ir nuo svetimų užpuolikų ir nuo savų prasižengėlių. Greta mūsų tautos narių mūsų krašte gyvena dar ir kiti tautybių žmonės: žydai, lenkai, rusai, vokiečiai, ir kiti. Ir jie gali ir turi būti Lietuvos valstybės ištikimais piliečiais ir naudotis piliečių teisėmis. Valstybė ir jų teises turės gerbti ir saugoti. Bet pilietybė uždeda ir pareigas. Kad kitų tautų priešininkai, ar savos valstybės kiti piliečiai, nesikėsintų ant mūsų teisių, kad valstybė mūsų teises gintų, reikia kad ji būtų stipri. Todel mes turime remti savo valstybę, dalyvauti prėtingai visuose rinkimuose ir balsavimuose, pasinaudojant savo balso teise;

: Draugysčių Domei :

"Gydytojas" platina sveikatos dėsnius ne tik spausdintu žodžiu bet jau pasirengęs skleisti sveikatos principus gyvu žodžiu — Paskaitomis - Prelekcijomis.

Draugystės norinčios tokių paskaitų malonėkite kreiptis "Gydytojo" administracijon:

GYDYTOJAS

3310 S. Halsted St., Chicago, Ill.

PLAUKAI

Plaukų šipimas, niežėjimas, pleiskanos, slinkimas, žilimas, retumas ir tt. Šašai, ekzema ir kitos visos ligos plaukų pasekmingai išgydoma ir utoaisoma. Klauskite informacijų ir dėkite už 2c stampą. WESTERN CHEMICAL CO. Box 336 Wilkes Barre, Pa.

Gydytojas ir Chirurgas

DR. ADOMAS SZCZYTKOWSKI

982 E. 79 St., Cleveland, O.

— Telefonai —

Rosedale 5758, Princeton 431

Valandos: tik vakarais nuo 7 iki 9 val.

Nedėdieniais nuo 3 iki 4 val.

Kiek Jusų Dolaris Jums Pelnė Neša?

THE A. B. SAVINGS AND LOAN CO.

3352 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

Inkorporuota pagal Ohio Valstijos teisių ant \$250,000.00, pasiulo Lietuviams progą įsigyti pastovių ir ištraukiamų šerų, kurių kaina \$105 (skaityk žemiau), nešančių nuo 7% iki 8%, mokamų kas pusmetis. Priimama depozitai už ką mokama 5%.

THE A. B. SAVINGS AND LOAN COMPANY yra suorganizuota plačiai Clevelande ir visoje Amerikoje žinomų Lietuvių iki šiolei pasekmingai veikusių ir veikiančių kitose didelėse finansinėse įstaigose.

58-nių Dienų Gyvavimo Pasekmės — nuo Atidarymo dienos, Gegužio 2, iki Birželio 30 d., tokios:

TURTAS:

Pinigių ant rankų	\$18,366.04
Paskolos ant Morgičių užstatų	23,500.00
Viso	41,866.04

ATSAKOMYBĖ IR KAPITALAS

Depozitai ant knygelių	23,280.34
Neužbaigtų Budinkų sąskaitos	15,000.00
Stovintis Stock	1,695.40
Bėgantis Stock ir Dividendai	1,270.98
Rezervo fondas	34.65
Nepadalintas pelnas	584.67
Viso	41,866.04

Visa valdyba, A. B. Bartoševičius, "Dirvos" leidėjas, prezidentas; Jonas Tidd, vice-prezidentas; K. S. Karpavičius, "Dirvos" redaktorius, sekretorius; S. Batoševičius, sekr. pagalb.; V. Bartoševičius — ižd., kviečia visų kolonijų Lietuvių pasinaudoti užtikrintu saugumu ir pelningumu jų pinigams. Pelnas yra dvejetainis, kaip liekiant nariu The A. B. Savings and Loan Kompanijos taip ir pasidedant čia savo pinigus ant knygelių, taupymui.

☐ Kompanija turi keliolika dar neparduotų Pastovių ir Ištraukiamų akcijų, kurių abiųjų kaina yra po \$100.00. Užsirašant kurių nors paskirai arba sykiu šių akcijų reikia mokėti po \$5.00 nuo akcijos narinės mokesties, taip kad akcija atsieina po \$105.00. Lyginant su kitų bankinių įstaigų akcijomis, šios Kompanijos akcijos yra daug prieinamesnės, nes kitur reikia mokėti po \$115 ir \$125.

☐ Pastovios (Permanent Stock) akcijos reikia sumokėti iškalno, t. y. po \$105.00 nuo kiekvienos akcijos.

☐ Ištraukiamos (Installment Stock) akcijos irgi kainuoja po \$105, bet išslykio reikia įmokėti po \$5 nuo kiekvienos imamos akcijos, o likusią dalį nuo kiekvienos akcijos galima išmokėti po kiek išgali, savaitėmis ar mėnesiais.

☐ Dividendas pirmais metais bus išmokėta už visas akcijas, arba dalį sumokėtų už jas pinigų, nuo 7 iki 8 nuoš.

Ištraukiamas akcijas narys gali išsitraukti kada jam prireikia pinigų, nors nebutų pilnai sumokėta, ir gaus jam pripuolamą nuošimtį nuo dienos įmokėjimo iki išėmimo.

Už kiekvieną įmokėtą narystės mokestį akcionierius gaus na palydymą, ir taipgi šerų sertifikatą už pilnai sumokėtus šerų; už mokamus šerų gauna tam tikrą knygelę. Narystės mokestis (\$5) šerų ištraukiant negražinama.

THE A. B. SAVINGS AND LOAN COMPANY
3352 Superior Ave. Cleveland, Ohio

"ARTOJAS" mylimiausias Lietuvos jaunimo žurnalas. Užrašykite jį. \$1.25 met.

Jis linksmas, nes turi

BAMBINO

Valstabenkils Reg. S. V. Pat. Biuro

Kudikiai mėgsta jį!

Jie prašo daugiau!

Bambino yra geriausia gyduolė nuo užkietėjimo, diegimo ir kitų vidurių surimų. Veikia greitai ir visiškai. Jis yra geriausias kudikių draugas.

35c. aptiekose arba už 40c. prisiunčiame tiesiai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

Jaunimas

VARPAS

ANT-FERD. MAX.

(Tąsą iš pereito num.)

VII

BAIGESI vestuvių puota, svečiai į savo kraštus kaip sakalai išskriejo.

Dabar Jonui Našlaičiui prasidėjo laimės dienos, užtekėjo linksmybės saulutė. Kasdien buvo laimingas ir su savo pačute po dvarą ir sodną vaikštinėjo. Vieną vakarą, kuomet saulutė rengėsi pasislėpti už tamsių girėlių, už augstų kalnelių, išėjo jis su savo pačute už dvarą į lygius laukelius, ir žaliuojančias pieves, tyresnius oru pakvėpuoti, slepiančiosios saulės spinduliais pasigėrėti. Dabar tik jam prisiminė prabėgusieji vargai, nelaimės, ir pradėjo galvoti:

— Šventą teisybę kalbėjo senelis-vienulis: tikrai tas skambantis varpas šaukė mane prie šios didžios laimės. Laimingas esu paklausęs to balso. — Ir su meile, su linksma šypsena pažvelgė į savo numylėtą Onutę, kuri stovėjo šale jo kaip dangiškas angelas. — Neišilaikė, priglaudė ją prie savo plakancios širdies ir pasigirdo saldus nekalts bučiavimas.

Po kiek laiko saulutė nusileido, prisartinio naktis. Vėjas nustojo putęs, vakaruose dangus raudonavo nuo nusileidusios saulės spindulių. Ir netikėtai išgirdo Jonas kaip kur toli, toli per mėlų miglas tamsių miškų, kur dangus jungėsi su žeme, slaptingai skambantį varpo balsą. Sudrebėjo jis ir pradėjo klausyti. Nušvito jo veidas ir jis viską užsimiršo — ir savąją Onutę ir visą įgytąją laimę — ir mintis skriejo ten toli, toli kur buvo girdėt varpo skambantis balsas, jo laimės kelrodis.

— Viešpatie! — kruptelėdamas pagalojo Jonas. — Ką tai visa reiškia? Prie kokios dabar laimės mane vadina tas tolimas paslaptingas balsas? Juk jau aš laimę suradau, esu laimingas... daugiau nebenoriu...

Tamsi naktis pridengė pasaulį juodu uždangalu; užgeso paskutinieji saulutės spinduliai, dangus pasipuošė milijonais šviesių žiburėlių, žmonės pradėjo sapnuoti paslaptingus, žavinančius sapnus. Visur ramybė užviešpatavo, tik tolimas varpas be perstojo gaudė, prie savęs vadintė vadino.

— Ką, mano mylimasai Joneli, užsisvajojai, kas paveikė tavo jautrią širdelę? — glaudamasi Onutė užklausė: — Ar ko pabugai, ar ką? ... O gal ant manęs, teisingos savo žmonos, pyksti?

— Nekalbėk, brangioji, tų gaudinančių žodelių, — atsakė Jonas: — Nei aš ko pabugau, nei ant tavęs nepykstu...

Ir papasakojo jis jai kaip jis dar nuo vaikystės dienelių girdi vakarais skambantį varpo balsą; ir kaip jis paskui ėjo laimės jėškoti, ir kaip čia ją atrado.

— Nebesuprantu prie kokios laimės dabar tas varpas mane šaukia, vadina. Ir dėl ko mano širdis nerimsta, bet lekia ten toli kur tas varpas mane kviečia. Eisiu, skubėsiu prie naujos laimės ir tave gal amžinai turėsiu aplėisti. ... O tu, brangioji, ar negirdi to skambančio varpo? ...

Ji Jono žodžių paklausė ir atkreipus savo ausį į tamsius miškus pradėjo klausyti. Išgirdo... išgirdo ramų, aiškų, paslaptingą skambantį varpo balsą...

VIII

NUO to laiko, visuomet, kuomet tik saulutė pasislėpia už tamsių miškų, prisitina ramūs vakarai, visi žmonės nusikankinę nuo sunkių dienos darbų ilsi, miega, jie abu išeina iš turtingų rūmų, už žaliuojančio sodno ir klausio stebėklingo varpo skambėjimo. Ir juo ilgiau klausydavo tuo jiems darydavosi linksmiau ir širdis ro-

dosi iššokti iš kuno ir skubėti tenai kur buvo girdėti skambančio varpo šauksmas, meilingas vadinimas.

— Žinai ką, — tarė Ona Gražutė, — paklauskim savo tėvo apie šį paslaptingą varpą, apie jo nuolatinį skambėjimą. Tėvas senas žmogus, protingas, gal ką ir gero apie jį pasakys.

Paklausė...

— Nieko nesuprantu, — kalbėjo seniai Jonas: — Nesuprantu prie kokios laimės tas varpas mane šaukia, vadina... O gal dabar Onutę šaukia, gal jai nori suteikti kokią laimę? Bet ji nesuprantu kas mane taip traukte traukia ten eiti, naujos kelionės žygius daryti; prieš tą paslaptingą balsą jiegu pritrūksta prieštintis.

Senis užsimastė ir ilgai-ilgai tylėjo, galų gale jo veidas nušvito kokių linksmumu ir tarė:

— Taip, yra toks varpas kuris nuolat visus prie savęs šaukia, tik deja ne visi jį girdi. Tu jį girdi, mano mylimas sunau, esi labai laimingas; per tave ir Ona turėjo progos išgirsti — esate abu laimingi. Eikite ten kur jus tas varpas šaukia, o busit dar laimingesni... Laiminu jus... Teisybė, bus sunkus ir nuobodus kelias, pilnas vargų ir visokių nelaimių. Geriaus būtų ausis užsikimšti, negirdėti viliojamo balso ir ramiai sau gyventi, ne kaip eiti taisybės takais laimės jėškoti; tačiau nenusiminkite, nenusigąskite ir tuojau keliaukite jį tik jus noras tenai traukia; o atrastie laimę ne tik sau bet ir šio krašto tautai. Ir aš laimingai leistausi į tą kelionę, tik galia kad per visą savo ilgąjį amžį nesu to balso girdėjęs.

Ir palamino juos prieš taip ilgą ir sunkią kelionę. Nors juos ir palamino, bet taip greit jie į kelionę nesiskubino — pirmą dildė savo širdies meilę vienas prie kito, dildė turtingą ir linksną gyvenimą, linksmas gyvenimo dieneles.

Kuomet prabėgo linksmosios dienos, linksmos valandėlės, Jonas Našlaitis ir Ona Gražutė atsisveikino savo tėvelį žilabarzdį, atsisveikino savo rumus, dvarelių, ir visų aplinkinių gyventojų laiminami išsirengė į tolimą kelionę — laimės jėškoti.

(Bus daugiau)

ILGĖSIS TĖVYNĖS

Didis skausmas širdį veria —

Akis ašarom's papludė.

Juk šalį šioj buti gera,

Ko gi siela ilgsti-liudi?

Lyg koks gailėstis slogina,

Kam apleidau gimtą šalį;

Mano širdies čion nežino,

Nei suprasti nieks negali.

Paukščių norėčiau nuskristi

Į tą šalį širdžiai miela,

Tas kalvas, slėnius išvysti

Kur skrajoją mano siela.

Norėčiau išgirst varpelį

Ką ganant bandoj skambėjo;

Ten tai yra ta pievelė

Kur jaunos dienos praėjo.

Norėčiau kaimą matyti

Ir peržengt slenkstį kiekvieną —

Pažįstamus aplankyti —

Visus draugus jaunų dienų.

Bet veltui man širdį skauda,

Reikia kelt likimo naštą,

Veltui siela tyliai rauda —

Nebmatysiu aš to krašto.

Eleonora.

VISŲ RELIGIJŲ VIENYTOJAS

Baha Ullah, gera veljantis entuziastas, planavo suvienyti visas religijas į vieną. Jis nepermatė kad ir iki šių laikų žmogaus maloniausias pasitenkinimas yra kariavimai. Suvienijus visus juos po vieną tikyba užsibaigtų didelė daugybė neramumo.

Ullah mirė, ir nuėjo, taip jam linkėjime, ir suvienytą dangų, kurį visų religijų skelbėjai pripažįsta. Jo kunas randasi Acca mieste palaidotas. Jo pasekėjai ir ainiai kovoja tarp savęs už pasisavinimą to garbingo savo žmogaus kapo.

Dideli sumišimai jau pakilo dėl to ir Palestinos valdžia buvo priversta įsimaistyti į tai ir užimti savo globon kapą kad nekiltų kraujo praliejimo.

KNYGA APIE LIETUVOS KARIUMENĘ

Puikiasias iš dailių mūsų spausdinių, — didelio formato knyga, su daugybė paveikslų Lietuvos Kariumenės, jos vadovų, lavinimosi punktų, jaunikačių kovotojų, kurių ne viena iš veidų pažinsite jūsų kaimo ar parapijos narsuolių. "LIETUVOS KARIUMENĖ" tai knyga iš 176 puslapių, gražiais minkštos odos viršais; plačiai aprašo mūsų Kariumenės pradžią ir jos veikimą iki 1919. Reikalaukit "Dirvos" Knygyne. Su prisiuntimu kaina \$3.00 Nedaug jų tėra.

JUOKIS

ir Svetas juoksis su tavimi

MEILĖ

Kas yra meilė — jauni svajoja, Bet ir senieji dar pagalvoja; Del jos poetai vainikuos pina, Gražiais žodeliais meilę dabina.

Ir net karžygiui kargas iškrinta Kai prieš jį akis gražios sušvinta, Bet kančių meilės kai paragauna Kai prieš kargas jį užgauna.

Tol ir poetas vis rašinėja, Meilės saldybes apskatinėja, Kol meilės dygiai širdies neliečia Ir tik svajonės tenlink jį kviečia.

Meilė, o, meilė daugelį gali, Kas ją patyręs jau vengt negali. Niekad nuo meilės nepasislėpsi, Kartą paliestas jau neisbėgsi!

Iš nagų meilės jau neištruksi, Baisioj jiegoj jos greičiau prazuksi. Meilė savyje yra varginga, Bet kaip pritraukti jį yr' galinga.

Kalbus jį verčia, žmonės marina, Ašarų jurėj daug paskandina; Daugel pražudė meilė jaunuolių, Jina nelenkia jokių drasuolių.

Svajonė.

Nuo Juokų Red.: Stai irgi eilės siųstos kontestui, ir vertos būtų dovanos, nes pajudina didžiausią klausimą koks žmonijos nuo svieto pradžios maišosi ir kurio nei gudrus Saliamonas negalėjo išrišti. Gerb. Svajonė, mūsų poetas iš Lietuvos (pasakome teisybę: poetas o ne poetė, nors jo pseudas moteriškai skamba) paliečia tą klausimą ir kėsinasi išrišti. Išliko jis kėsinasi, kaip senovės Greikai rišo Gordijaus Mazgą, kurio nei vienas negalėjo atristi iki Aleksandro Makedonietis kardų jį perkirto. Meilės mazgas nepasiduoda ir gerb. Svajonė išrišti. Pirmoj eilutėj jis pats savęs užklausia: "Kas yra meilė?" paskui įrodinėja tik pasekmes ir galybę meilės, bet ne kas ji yra.

Tas klausimas liekasi neišrištas, ir mes lauksime šiam skryriuje jo išrišant. Visi kurie galit eiliuoti rašykite eilėmis, kurie tos dovanos neturit nors paprastais žodeliais kalbėkit — bandykite Meilės Mazgą išrišti, ir išties, prisiekiamė, tokį ar tokią šio skryriaus bendradarbių apsauskime skersai ir išilgai žemės. Ką meilė padarė, žinome (bent iš apibudinimų eilėmis šiam skryriuje). * Bet kas ji yra dar mums niekas neapsakė.

Keistos meilės ypatybės apreiškia aplink mus visada ir visai. Štai rados mergina niekam netikus, praliudėjus visą savo amžį netikėdama vyro gauti, galiaus sulaukia džiaugsmo — gauna jauną, gražų vaiką. Sleivas, kreivas, raišas ir kuprotas, aklas, kurtas ir neblis — ir tie savo meilę randa, ir gražus myli negražias, gražios negražius, sveikos ligonius, ir sveiki ligones, ir nebuvo dar sviete tokio ar tokios kurie sau meilės neturėjo (kurie norėjo).

Gerb. Vėjas atsiuntė sekančias eilutes:

Kodėl Aš Neženotas
Šią gadybę žmonės kalba
Kaip senovės linksma buvo,
Kuomet širdis susiliejo,
I porėles susiliejė
Tiktai džiaugsmu, laime mainės.

Bet dabar kuo viskas virto:
Senas, jaunas taip ištvirtko,
Mergos plaukus apskarpė,
Andarokus nusikarpė,
Virtu kaip tikros beždžionės!

Ir pridėjo prie jų šitokią prielaidą: "Jeigu šios mano eilės nebūs patalpinta juokų skryriuje aš šį dalyką pavesiu savo advokatui". Nenorėdami po teismus tampytis čia jo "eilės" inedėme. Ramybė nors karti geresnė už tąsynes.

B. Petraitis visad nešiojasi du laikrodėlius, ir nuolat jam galvą laužo katras iš jų teisingai laiką rodo.

Pranašas Voliva, Zion City, Ill., valdytojas, kuris "tiki jog žemė turi blyno formą, sako kad jeigu moteris užims valdžio vietą pekla jums mokės. "Jeigu

mano pati statytų kandidaturą ir bėgtų ant kokio miesto viršininko aš bėgčiau į ežerą pasiskandint". Gal but ir geriau tokiems galvočiams būtų ežere negu maišytis tarp žmonių ir dartiniam amžiuje skelbti kad žemė yra blynas, o saulė, mėnuo ir žvaigždės tik prisigioti prie dangaus.

Mes girdėjome vieną moterį kalbant kad ji norėtų būti vyru: Kaip būtų smagu, sako, vyru esant: nereikėtų nei vaikais rūpintis, nei namais, viską tau pati apžiūri, sutvarko, parėjęs iš darbo pasilisi kiek nori, randi valgi gatavą ir viską.

Paskui mes kitur girdėjome vyrą aimanuojant, kaip būtų puiku jei jis būtų buvęs mergina: sau linksmai gyven, apsidėvi, vyrras viską aprupina, nereikia dirbt, tik pasirėdžius vaikščioti ir džiaugtis.

Pereitema num. mes skaitėme gerb. Apolio straipsnį "Zemaitijos" reikale, kuriame įkerta į Lietuvos Mokytojų Sąjungos taisyklą prašantis knygų Lietuvos svietis. Prie to laiško galo pasakyta: Pasirašo (parašų neperskaitom). Išties, skubėjime, Amerikiečiai, siųsti Lietuvos Mokytojams (ir valdžios tarnautojams, kaip jų laisčas prašo) knygų, gal jie išmoks ko, gal išmoks pasirašyti taip kad kas nors galėtų perskaityti. (Patartume siųsti "Kaip Išmokti Rašyti".)

"Motery Skyriai" mūsų laikraščiuose buvo jau istorijos — tolimos praeities — dalykas ir manėme tas liks tik atminimu pradžios dvidešimto šimtmečio. Bet, sakoma, nieko nenusiduo da naujo po saule: kas dabar dedasi yra nusidavę pirma mūsų. Taip ir su skyriais. Jau "Vienybė" įvedė moterų skyrių. Tuoj pradės kiti įvesti, ir vėl pasikartos mūsų laikraštioj tas kas, yra nusidavę senose amžiuose prieš Pasaulinės Karės gadybę, kuomet dar moteris ko-

vojo už tiesas, kuris klausimas jau irgi liko istorija.

Net ir senmergių skyriai nebutų naujybė, tik apie tai dabar neturime vietos istoriškų faktų sutalpinti.

Jei kas neužmirš mūsų apie tai paklausi ateityje, gal išdėstysime plačiau (ir sykiu išstirime ar daug yra žingaiduolių).

Kiek tėjime, nebuvo sviete pagarsinta dar tokios svarbios žinios: "Liepos 49 dieną lankėsi 'Dirvos' redakcijoj 'Dirvos' redaktorius ponas tokis ir tokis." (Čia "Dirva" imam tik kaip pavzdį; bet nei vienas kitas laikraštis nėra to savo vietinėse žiniose pagarsinęs.)

Kožnas šauksmas — geras ar piktas — turi savo aidą. Klerikalų spauda sušuko: "Rimkus tik dženitorius (šlavikas) atstovybė buvo!!!"

Iš visų pusų aidai atsiliepė: "Kun. Kemėšis dženitoriaus vietą atstovybėj užėmė!"

Jei klerikalai būtų buvę gudresni būtų pasistengę Rimkų išaugstinti — ir jų garbingas Fabijonas nebūtų šlaviko vietoj atsidūręs.

Gerb. Vikartas (iš Brooklyno), mėgstantis visur dalyvauti ir kalbėti, susirūpinęs klausia: Ką reikia daryti kada kalba nutruksta ir žmogus sėdėdamas su bureliu kitų neturi iš kur pradėti naują kalbą ir gana.

Bet išties, kada kalba pasibaigia reikia tik džiaugtis. Kalbėjimas yra visų amžių blogumo davėjas. Nes tik kada tikrai protingi žmonės yra kruvoje tarp jų viešpatuoja palaiminta, graži tyła. Išties, išties

Darbininko Draugas

PAIN-EXPELLER

Valstaženkis užreg. S. V. Pat. Ofis.

Garsus per daugias kalp 60 metų.

Tėmųk įkaro (Anchor) Valstaženkis!

Vadovaujama Gabių Biznierių

The Municipal Savings & Loan Company įsteigta spalio mėnesį 1913 metais per Mr. S. Peskind, dabartinį Kompanijos heketorių. Jis suprato jog vienatinis budas subudavoti saugią įstaigą, ir tokią kuri augs ir pataps viena iš žymiausių Tautmo ir Paskolos Kompanijų Clevelande, yra tai parenkant grupę tikrų biznio žmonių pagelbėjimui jam tos Kompanijos vedime.

Sekantis surašas gerai žinomų biznierių sudaro dabartinę Direktorių Tarybą šios greitai augančios Taupymų Įstaigos:—

DIREKTORIAI

DR. CHARLES W. AMPT	- - - - -	Gdytojas ir Chirurgas, 2999 West 25th Street
N. P. BAUERLEIN	- - - - -	Atsitraukęs iš biznio Drapanų Prekiautojas
WILLIAM BAUER	- - - - -	Maisto provizijų pristatytojas, 1999 Columbus Rd.
AUGUST BECKER	- - - - -	Real Estate ir Investments
FRED BERG	- - - - -	Advokatas, Peskind, Parris, Leddon & Ettinger, 2nd floor, Hanna Bldg.
ADRIAN ETTINGER	- - - - -	Pres., The Knickerbocker Storage Co., 7724 Detroit Ave. — ir Manageris, The Leisy Company.
CARL FALLER	- - - - -	Sekretorius-Idžininkas, The Dick-Fellinger Dry Cleaning Co.
OTTO FELLINGER	- - - - -	Advokatas ir Miesto Councilmanas, 509 Ulmer Bld.
HERMAN H. FINKLE	- - - - -	Ved. West Side Skyriaus The Municipal Savings & Loan Co.
EDWARD K. FISCHER	- - - - -	— ir — Direktorius, The Municipal Mortgage Co.
SAM GARBER	- - - - -	Garber Insurance Agency, The Arcade
L. N. GROSS	- - - - -	Pres., The L. N. Gross Company, Jėkių Skyvoklos, 323 Lakeside
M. GUSMAN	- - - - -	Pres.-Idž. The Import Drug Specialities Co., 326 Champlain Av.
ROBERT HILTBAND	- - - - -	Pres., The Scranton Ave. Carriage & Wagon Works, 2333 Scranton Bld.
JAMES J. HEIDLER	- - - - -	Ved. Miles Avenue Skyriaus The Municipal Savings & Loan Co. 12301 Miles Ave.
G. W. HUTCHCROFT	- - - - -	Pres. Idž., The Jaffa Co., Idžirbėjai dažų.
T. W. HUTCHCROFT	- - - - -	Manufaktorius
EDWARD J. JOSEPH	- - - - -	Vice Pres., The Representative Realty Company — ir — Idž., The Representative Mortgage Company
A. KELLER	- - - - -	Idž., The Keller-Kohn Co., Drapanų Mfg., 2230 Superior Ave.
A. S. KLEIN	- - - - -	Pres., The Cleveland Electric & Machine Mfg. Co. — ir — Vice Pres., The Schwenger-Klein Co., 511 Woodland Ave.
SAMUEL MILLER	- - - - -	Pres., The Independent Towel Supply Co., 1822 Central Ave. — ir — Mfg., The Miller Landry Machine Mfg. Co.
PETER MULIOLIS	- - - - -	Vedėjas, St. Clair Skyriaus The Municipal Savings & Loan Co. 2006 St. Clair Avenue
ELI N. NEWBURY	- - - - -	General Insurance Agency, 459 Leader-News Bldg. — ir — Direktorius, The Municipal Mortgage Co.
H. A. PERRIS	- - - - -	Parlavimų Ved., The Representative Realty Co. — ir — Direktorius, The Municipal Mortgage Co.
DR. SAMUEL PESKIND	- - - - -	Gdytojas, East 55th St. Hospital, 2429 E. 55th St.
S. PESKIND	- - - - -	Advokatas, Peskind, Parris, Leddon & Ettinger, 2ros grindys, Hanna Bldg. — ir — Pres. ir Mgr. The Representative Realty Co.
CHARLES RENZ	- - - - -	Vice Pres., The Standard Brewing Co., 5801 Train Ave.
F. RICKERSBERG	- - - - -	Pres., The Rickersberg Brass Co., 3700 Perkins Ave.
THOS. W. ROBERTS	- - - - -	Real Estate ir Investments
OTTO F. SCHMIDT	- - - - -	Pres., Standard Knitting Mills, 2202 Superior Ave.
S. J. SCHWENGER	- - - - -	Pres., Schwenger-Klein Co., 511 Woodland Ave. — ir — Pres., The Municipal Mortgage Co.
H. STRASSHOFER	- - - - -	Pres., The Universal Dry Cleaning Co., 1218 E. 71st Street.
JOHN M. SULZMANN	- - - - -	Cigarų Idžirbėjas ir Miesto Councilmanas, 6802 Superior Ave.
M. A. VINSON	- - - - -	Vedėjas Superior-78th St. Skyriaus — ir — Direktorius, The Municipal Savings & Loan Co.
MYRON H. WILSON	- - - - -	Pres., The Revere Land Co. — ir — Vice Pres., Fertil Dangler Wilson Co., Schofield Bldg.

Didysis Ofisas The Municipal Savings & Loan Company užima netoli tris ketvirtadailus viso antro augšto Hanna Buildinge.

Taipgi yra keturi Skyrių Ofisai, randasi šiose vietose:

WEST SIDE SKYRIAUS OFISAS - - - - - 2820 WEST 25TH STREET
SUPERIOR-79TH SKYRIAUS OFISAS - - - - - 7909 SUPERIOR AVENUE
ST. CLAIR SKYRIAUS OFISAS - - - - - 2006 ST. CLAIR AVENUE
MILES AVENUE SKYRIAUS OFISAS - - - - - 12301 MILES AVENUE

Jos sumokėtas kastovus kapitalas yra VIENAS MILIJONAS DOLARIŲ
Abelinas turtas Gegužio 1 d., 1922 metų buvo \$2,405,000.00.

Ši įstaiga moka 5% už padėtus Taupymui pinigus.

Didelis Nupigintas Išpardavimas

KELLER'S

Vieta Gieriausiu Avalu
8117 St. Clair Ave.
Į Rytus nuo E. 79th St.

Aš Nukapojau Kainas

ant visko kas mano krautuvėje randa-
dasi kad suplauktų greitai pinigai.

Krautuvė Užversta

čėverykais ir sliperiais. Esu priver-
stas išparduoti tukstančius porų bė-
gyje sekančių kelių dienų. Numazi-
nau kainas nežiurint kaštų ir verty-
bės.

Kiekviena pora čėverykų

žemų, šiaip apmaunamų, tennis, sport
čėverykų iš grynos odos, visokių pa-
vidalų ir stilių, su dirželiais užsegamų,
su guzikais, šiaip įvairių, žemais
ir plačiais kulnais — parduoda žy-
miai pigiau negu kainuoja.

Likusios Maišytos Poros

\$1 SUVIRŠ SEPTYNI ŠIMTAI PO-
RU AUGSTU IR ŽEMU ČEVE-
RYKU EINA ŠIAME IŠPARDA-
VIME PĖTNYČIOJE ŠITAME
SKYRIUJE PORĄ PO **\$1**
Visokių Mierų.

Vyriški, Moteriški,

vaikams, mergaitėms ir kūdikiams čė-
verykai paties geriausio išdirbinio iš-
statyta pardavimui už tokias kainas
kurios man neša nuostolius, bet jūs
pasinaudosite.

Mano Reputacija

pardavinėjime pačių geriausių apava-
lų yra gerai žinoma: Turėkit mintyje
tą kad kiekviena pora yra iš mano ori-
ginalio supirkimo ir kiekviena pora
išdėta pardavimui nežiurint jų kainos
ir gerumo, už pigiai.

Taupykit Sau Pinigus

Ateikit čia ir pirkit sau reikalingus
avalus. Viskas pažymėta aiškiomis
skaitlinėmis.

Žymiausia St. Clair Avalu
KRAUTUVĖ

KELLER'S

8117 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio
ATDARA VAKARAIŠ

IS LIET. PILIEČIŲ SAJ. SUAŽIAVIMO

(Nuo Red.: — Nors šis pra-
nešimas yra labai suvėluotas,
bet kadangi dabar Lietuvos val-
džia įvedė įstatymą registravi-
mui Lietuvos piliečių užrube-
žiuose, jis bus naudingas paskai-
tyti del ateičyje tame klausime
orientavimosi.)

New Yorkas. — Birželio 17 d.
Waldorf Astoria Hotelyje, atsi-
buvo Lietuvių Piliečių Sąjungos
Trečiasis metinis suvažiavimas.
Suvažiavimą atidarė L. P. Są-
jungos pirmininkas, J. O. Sirvy-
das, pasakydamas įžanginę kal-
bą ir pabrėžęs šio suvažiavimo
tikslą. Taipgi palietė L. P. Sąj.
svarbiausius reikalus, raginda-
mas tuos reikalus aptarti šita-
me L. P. Sąjungos skyrių dele-
gatus pertikrinėjo ir sek-
retoriavo suvažiavimui V. M.
Čekanauskas.

Delegatų pribuvo viso labo 13
iš šių vietų:
Iš So. Bostono — Adv. F. J.
Bagočius, Ant. Ivaškevičius, J.
Kazmauskas;
Iš Worcesterio — V. M. Čeka-
nauskas;
Iš Amsterdamo — A. J. Luk-
šis;
Iš Newarko — V. Lazdynas,
V. Ambrozevičiaus;
Iš Brooklyn — K. Pačėsa, A.
Mikalauskas, A. Kundrotas, J.
Rugys;
Iš Central Brooklyn — P.
Mikolainis;
Lietuvių Piliečių Skyriaus
iš Brooklyn — K. Sirvydienė,
O. Bubnienė.

Centro Valdybos nariai iš:
Pirm. — J. O. Sirvydas; vice-
pirm. — Adv. F. J. Bagočius;
raš. — S. E. Vitaitis; ižd. — V.
Lazdynas; direktoriai nariai —
P. S. Vilmontas, K. Strumskis.

Svečiai buvo šie: Lietuvos At-
stovas V. Čarnecis, Liet. Atsto-
vės Sekretorius M. J. Vinikas
(abu iš Washingtono); Lietuvos
Šaulių Atstovas Amerikoje, A.
Žmuidzinavičius; A. B. Strimai-
tis, Pr. Narvydas, J. Mikolainie-
nė, J. B. Šalūnas, A. Zailskas,
J. Bubnis, ir kiti.

Pirmininko pakviestas, pra-
kalbėjo Lietuvos Atstovas Čar-
neckis, nurodinėdamas kad Ame-
rikos Lietuvių rėmė ir tebere-
mia Lietuvos valstybę pirkdami
paskolos bonus ir aukomis. Jis
ragino ir toliau Lietuvai remti
finansškai pagal išgalę; ypa-
tingai ragino L. P. Sąjungos
narius remti Lietuvos Valstybę.

Toliau, kalbėjo Lietuvos Šau-
lių Atstovas A. Žmuidzinavi-
čius, sveikindamas šį piliečių su-
važiavimą ir dėkodamas L. P.
Sąjungos nariams už nuolatinę
rėmimą savo Tėvynės Lietuvos.
Taipgi Žmuidzinavičius pabrėžė
jogei L. P. Sąjunga savo darbais
yra didelė patriotų organizacija,
lygi Lietuvos Šauliams.

Po keleto kitų referatų ir ra-
portų-pranešimų prieita prie die-
notvarkės.

Dienotvarkė.
Perskaityta pranešimai ir lai-
škai nuo skyrių iš Chicago, St.
Pittsburgo, Philadelphia, Cam-
bridge, Manchester, ir kitų. Vi-
suose pranešimuose yra viena
stambi idėja jogei Lietuvių Pi-
liečių Sąjunga reikia atgaivinti
ir jos veikimą praplėsti. Toje
pačioje linkmėje kalba ir čionai
esanti atstovai nuo skyrių. Ta-
me klausime buvo ilgos ir gilios
diskusijos, kurios davė medegą
toliau eisiančiai dienotvarkėi ir
nutarimams.

Nutarimai
1.—Liet. Piliečių Sąjungos at-
eitis. — Po viršminėtų diskus-
jų buvo padėta ant stalo klau-
simas: Ką daryti su Lietuvių Pi-
liečių Sąjunga: ar ją palaikyti
taip kaip dabar stovi, ar ją per-
organizuoti, ar visai likviduoti?
Diskusijos vėl atsinaujino, ir
pagaliaus šis klausimas buvo se-
kančiai įneštas, paremtas ir su-
formuluotas į rezoliuciją: Nu-
tarta Lietuvių Piliečių Sąjunga
yra paliekama jos pilnoj esmė-
mis tarpe Amerikos Lietuvių dar-
buotis, pabrėžiant kad ji yra be-
partinė ir šventai atsidavusi gy-
nimui Lietuvių tautybės ir Lie-
tuvos Respublikos reikalų, kaip
lygiai ir auklėjimui mūsų žmo-
nių pilietinės sąmonės.

Ši rezoliucija vienbalsiai pri-
imta.

2.—Vardas. — Pasiulyta prie

dabartinio esamojo organizaci-
jos vardo pridėti statutan prie-
dą, butent žodį "Amerikos", taip
kad vardas skambėtų sekančiai:
"Amerikos Lietuvių Piliečių Sa-
junga". Siulytojais aiškino jog
tuomi bus duota plačios galimy-
bės liuosai darbuotis ir Ameri-
kos Lietuviams piliečiams. Kiti
tį įneša pataisymą kad palikti
vardą kaip yra statute; jie aiš-
kino kad vardas nei kiek nekliau-
do ir dabar Amerikos piliečiams
L. P. Sąjungoje darbuotis. Bal-
suojant, diduma balsų gauta už
pataisymą, todėl vardas pasilie-
ka: Lietuvių Piliečių Sąjunga.

3.—Bendrumas su Lietuvos
Atstovybe. — Pakelta klausimas
ar nevertėtų padaryti statute
pataisą tos vietos kurioje pa-
žymėta jogei L. P. S-ga veikis
artimoje bendrumoj (kontakte)
su Lietuvos Atstovybe, ir ar ne-
vertėtų šitos vietos kitaip pa-
mainyti, nes Lietuvos valdžia
šios organizacijos nepripažino
kaipo Atstovybei bendraujan-
čios. Tečiau įnešta, paremta ir
nutarta palikti šitą dėsni taip
kaip yra, išskyrus mažos patai-
sos, kuri žemiau seka apie L. P.
Sąjungos išdovo vietą.

4.—L. P. Sąjungos išdovo vieta.
— Nutarta Liet. Pil. Sąjungos
išdovo ir visą šios organizacijos
turtą ir inventorių perimti iš Lie-
tuvos Atstovybės ir L. P. Sąj-
gos išdovinko rankas. Įnešėjai šį
pasiūlymą motyvuoja sekančiai:
Kuomet Lietuvos valdžia nepri-
pažino L. P. Sąjungos narių
siulomojo \$3.00 metinis mokes-
tis Lietuvos valstybės reikalams
ir tuomi nedavė jokio padarini-
mo tokius narius laikyti už nuo-
latinius Lietuvos Respublikos
sandarbininkus bei ištikimus pi-
liečius, jokios prasmės nebėra
skaityti L. P. Sąjungą pusiau
valstybine organizacija neigi jos
išdovo laikyti prie Lietuvos At-
stovybės. Prie to buvo nurodyta
ir šis faktas jogei Lietuvos At-
stovybė, dalyvaudama Lietuvių
Veikųjų Konferencijoje gruodžio
1 d., 1921 m., New Yorke, davė
savo pritarimą Lietuvių Piliečių
Sąjungą likviduoti, taigi ir jos
išdovo nuo Atstovybės atskirti.

Taigi L. P. Sąjungos išdovas,
kuriam randasi virš \$1,200, ir
visas inventorių bus perimta į
Centro Valdybos rankas.

Nutarta iš L. P. Sąjungos iš-
dovo skirti \$500 auką Lietuvos
Šauliams.

5.—Siuntimas Lietuvon atsto-
vų. — So. Bostono skyrius pa-
davė sumanymą kad būtų gerai
pasiusinti Lietuvon atstovą ar
atstovus kurie perstatytų Lie-
tuvos vyriausybę L. P. Sąjun-
gos siekinius, taipgi kad įvai-
riuose Amerikiečių reikaluose
patarpininkautų. Šitas klau-
simas plačiai apkalbėta ir prieita
prie maždaug tokios nuomonės:
Siųsti atstovą ar atstovus L. P.
Sąjungos lėšomis dabar neiši-
galim; tečiau iš principo šitokį
nutarimą tvirtinčiai priima-
me ir Lietuvoje savo atstovus
turėti randame reikalingu. Jei-
gu rasis kurie iš L. P. Sąjungos
dabar važiuojančių ar važiuo-
siančių narių tai nutarim: Cen-
tro Valdyba privalo inteikti at-
sakančius įgaliojimus ir instruk-
cijas.

Tuom tarpu numatoma šie na-
riai kurie jau važiuoja ar dar
ruošiasi Lietuvon važiuoti: V.
Lazdynas iš Newark, N. J., ir
Adv. F. J. Bagočius iš So. Bos-
ton, Mass. Toki atstovai bus iš
L. P. Sąjungos visai neapmoka-
mi.

6.—Delei Aukso-Sidabro Fon-
do. — Reikale Aukso-Sidabro
vajaus kalbėta ir išklaudyta pra-
nešimai skyrių. Pranešimuose
nusiskundžiama jogei šiai va-
jus jau pradėta, bet L. P. Są-
jungos skyriams, nors "arti-
miausiam kontakte su Lietu-
vos Atstovybe" laikomasi, ne-
suteikta apie tai jokių nurody-
mų nei iš Atstovybės, nei iš Fi-
nansų Misijos. Tečiau pati Au-
kso-Sidabro Fondo idėja yra
graužas daiktas. Šiuo klausimu
taigi nutarta: Visomis išgalė-
mis remti Aukso-Sidabro fondo
vą, aukauti ir pasidaruoti ka-
d kiti aukautų.

7.—Delei skundų. — Išklau-
sius skyrių skundus, kurie pa-
minėta augščiau einančiame nu-
tarime, taipgi suėmus domėn ir
tą jogei Lietuvos Atstovybė ir
Finansų Misija netikėtai nedrau-
džia užpildinėjimų ir niekinimų

Lietuvių piliečių tam tikroje
musų spaudos dalyje, bet dar ty-
lėjimu pritaria, kaip tas atsi-
ko gruodžio 1 d., 1921 m., veikė-
jų konferencijoje New Yorke,
kuomet Atstovo akivaizdoje bu-
vo klerikalų partijos iššvilpta
Lietuvių Piliečių Sąjunga ir Lie-
tuvių piliečių vardas, suvaži-
avimas išnešė sekančią rezoliuci-
ją:

Nutarta kreipti Lietuvos vy-
riausybės domę į Amerikoje įvy-
ksią suirute, kurios dabartinė
Lietuvos Atstovybė ir Finansų
Misija nesistengia stabdyti, pa-
tariant padaryti šitose įstaigose
ktogeiciusias permainas jų
etatuose.

8.—Centro Valdybos rinki-
mai. — Liet. Piliečių Sąjungos
centro valdyba, susidedanti iš
devynių direktorių, dabar turi
šimtet tris direktorius išėjusius,
o kitus kitaip direktoriata nebe-
esančius. Dabar direktoriata
randasi šie nariai: J. O. Sirvy-
das, F. J. Bagočius, V. Ambroze-
vičius ir J. Bagdžinai. Todel
reikia darinkti penkis direkto-
rius. Renkama jie iš septynių
perstatytų kandidatų, kurių pen-
ki, gavę daugiau balsų, pasilie-
ka išrinkta: A. Ivaškevičius, A.
Mikalauskas, K. Sirvydienė, O.
Bubnienė, P. S. Vilmontas; li-
kusieji du: K. Strumskis ir P.
Mikolainis pasilieka kandidatais.

Pastabos
Lietuvos Atstovas, V. Čarnec-
kis, suvažiavimą apleido dar
prieš priėmimą dienotvarkės.

Lietuvos Atstovybės Sekreto-
rius M. J. Vinikas išbuvo suva-
žiavime su patariamuoju balsu,
iki buvo pradėta nutarimai san-
tikiuose su Lietuvos Atstovybe.
Tuos gi darant, kaip pav. nu-
tarimą 3 ir 4, jisai pareiškė sa-
vo protestą prieš tokius nutari-
mus. Darant tarimą "delei skun-
dų", jisai ne tik užprotestavo,
bet dar pareiškė jogei nuo šiol
jisai nedalyvaus kaip Lietuvos
Atstovybės svečias bet kaip in-
formacijų rinkėjas.

L. P. Sąjungos III-jo Seimo
Prezidiumas:
J. O. Sirvydas — Pirmasis,
V. M. Čekanauskas — Sekr.

DR. J. SEMOLIUNAS
Akių Gydytojas

Ofiso valandos
10 ryte iki 12
2 iki 5 po piet
Nedėliomis
nuo 10 iki 12

Vakarašis ofisas atdaras nuo 7 iki 8
The Cleveland Trust Bank Bldg.
Kampas St. Clair ir E. 79th St.

LOUIS EISENBERG
Turi Geležinių Daiktų, Pečių,
Kvarbų, Varnišių, Čiuojų,
Liejų ir Stogams dangalų
1169 East 79th St. N. E.
Princeton 1337-K

Prospect 202
Dr. T. A. Hanlen
DANTISTAS
Ofiso valandos: Nuo 8 ryto
iki 7 valandų vakaro
1395 E. 9 Street
Cleveland, Ohio.

FOTOGRAFIJOS!
Geriausia proga dabar Fotografuoti ir savo
paveikslus nusiųsti į Lietuvą saviškiams.
Traukiu Paveikslus Vestuvių kuogeriausia.
Taip pat padarau Paveikslus visokių grupių
ir pavienių, bei vaikų.

A. Bartkus—Lietuvis Fotografas
1197 East 79th Street Cleveland, Ohio.
Valandos: kasdien 8 ryte iki vakaro, Nedėliandienas nuo 9 iki 5 va

LAIVAKORTES
I LIETUVĄ PARDUODAM VI-
SOM LINIJOMIS. VISKĄ AP-
RUPINAM PRADĖDANT IŠ-
GAVIMU PASPORTO IKI PA-
SODINIMO ANT LAIVO.

JEI NORI TURĖTI PUIKŲ PATARNAVIMĄ KREIPKIS Į MUS.
LITHUANIAN TRAVEL BUREAU
(INTERNATIONAL TRAVEL BUREAU)
136 EAST 42nd STREET, NEW YORK, N. Y.

PINIGUS
SIUNCIAM LIETUVON GVA-
RANTUODAMI. PATRAU-
KIAM GIMINIS IŠ LIETU-
VOS. NOTARIALISKA KAN-
CELLARIJA.

YVRÁI IR MOTERIS—AR JUS SERGAT?
Jūsų ateities Sveikata, gal ir pats jūsų gyvenimas, Pri-
guli nuo to ką darysit dabar.

Mano pragarėjimas tapo subudavota ant 22 metų pastebėjimų pasekmių kokias
aš gavau tukstančiuose atsitikimų kada kiti visi gydymo būdai negelbėjo. Mano
metodai yra skirtingi. Aš visada vartoju naujausius moksliskus aparatus ir medicinas kokias tik ga-
lima gauti. Aš gydlau žmogų tiksliai nuo tos priežasties kuri ji kankina. Aš nepaisau kaip jau esi
gydys, arba kokia tavo liga būtų, jeigu jūs ligą nepagydoma aš tą tiesiog pasakyčiau, o jeigu išgy-
doma aš priimsiu tave kaip pacientą. Mano stiprus X-Spinduliai tankiai pasako tikrą jūsų li-
gos padėtį. Nėra jokių spėjimų. Aš egzaminuoju jūsų šlapumą ir kraują ir galiausiai pasakyti ar esi ti-
kamas apsigėdijęs. Aš gydlau Užsienėjusius Kraujo Ligos su 606 ir 914 ir kitais vėliausiais vaistais.
Aš turiu įrengęs savą pilniausią Laboratorią kur mano pacientai gauna vaistus be jėmo į vaist-
tines. Aš noriu kad jūs žinotumet jog mano gydymas yra geriausias, mano vaistai vėliausi, mano
egzaminavimas atsargiausias ir pertikrinamas ir patarimus, sykiu ir X-Spindulius jeigu pas
mane gydytis. Ateikit pas mane su pasitikėjimu ir pasakykit man savo bėdas savoje kalboje ir
aš parodysiu kaip galia padaryt jums, kaip padariau tukstančiams ktų žmonių. Aš esu gatavas su-
teikti jums jus norimas pasekmes už tokią kainą kokią jūs galite mokėti. Mes kalbam Lietuviškai.

DR. BAILEY "SPECIALISTAS"
Ofiso valandos: 9:30 ryte iki 7 vakaro. Netoli E. 55th St.
5511 EUCLID AVE. CLEVELAND, OHIO. Nedėliandienas nuo 10 iki 1 po pietų.
ROOM 222, Antros Grindys

Žodis "Akroniečių"
No. 26 "Dirvoj" tilpo kores-
pondencija iš Akrono pasirašy-
ta tulo "Akroniečio". Kadangi
tame rašinėlyj skelbiama netei-
singai mane paliečią dalyką, lai-
kau priederme atsileipti skiltys
to paties laikraščio nurodant da-
lykus tikrojo šviesoj.

Akronietis praneša buk birž.
26 ir 27 d. įvyko teismas S. Ro-
davičiaus prie L. A. Pramonės
Bendrovė už neteisėtai pagrob-
tą nuo Rodavičiaus turtą, ir buk
teismas nusprendęs kad L. A.
Pramonės Bendrovė paglemžtą
turtą Rodavičius grąžinti, ir tam
panašiai.

Visų pirma turiu pabrėžti kad
Bendrovė jokio turto nuo Ro-
davičiaus nenuglemžė, bet Roda-
vičius nuo Liet. Am. Pramonės
Bendrovės nugalėžė, ir Bendro-
vė teismo keliu atjieško savo ką
Rodavičius dabar savinasi. Lai-
kuose kuomet Rodavičius buvo
Bendrovės perdėtinis Akronas,
kilus tarp jo ir Bendrovės nesu-
sipratimams už nuosavybę, Ben-
drovė noroms-nenoroms priva-
stas buvo patraukti į teisman.

Iki šiol Bendrovė turėjo su Ro-
davičium penkias bylas ir visas
jas išlošė. Gi kaslink Akronie-
čio minėtų bylų birž. 26 ir 27 d.
Bendrovė taip pat išlošė, arba
atgavo tą ką jieškojo. Tos dvi
bylos buvo už namus kurių vie-
na Rodavičius buvo bestatęs del
savęs naudodamas Bendrovės
materioją ir darbininkus, o ki-
tą gatavai pastatytą nuo Ben-
drovės buvo apipirkęs. Nupir-
kto namo tik dalis pinigų buvo
įmokėta ir už likusius \$6,500
skolos buvo išduota Bendrovei
du mortgageai; kadangi mortge-
čiaus nei nuosimčių nemokėjo,
užtai buvo paduotas teisman ir
teismas nusprendė kad Rodavi-
čius turi užmokėti Bendrovei pa-

Pinigus siūnia į Lietuvą
ir visur pigiausiai kursu:
už juos gaunantoja, kad —
ypač Lietuvoje — pinigai
bus greitai ir parankiai iš-
mokami artimiausioje vie-
toje nuo pirmosio gyve-
nimo.

Pinigus į Lietuvą
siūnia telegramu.
Amerikos pinigų
maino ant visų
šalių pinigų.

"VIENYBĖS"
SPAUSTUVE
Visokių raštų dar-
bus atlieka greitai,
pigiai ir gražiai.
Spausdina konstitucijas,
knjgas, laikraščius, pokers,
palakus, vėliavų korteles,
baliams tikietus ir tt.

"VIENYBĖ"
EINA DU KART
SAVAITEJE
Spausdina geriausias raš-
tus, vėliavas su žinias iš
Lietuvos ir visur ir turi
juokių skylių

"TARKA"
AMERIKOJE 3550 MET.
LIETUVOJE 450

Pirkite "Vienybę" Ben-
drovės šėrus. Dividandai
mokami. Ateityje bus di-
delis pelnas.

Vienas šėras \$10.
Užlaiko didelį knygyną,
kur galima gauti vi-
sokių knygų.

Reikalaukite platesnių in-
formacijų apie viską, ra-
šykite mums laiškus, rei-
kiančiuose mūsų piniginio
kurso ir knygų katalogo.

Su vieckais reikalais
kreipkitės šuo adresu:
LITHUANIAN
VIENYBĖ PUBL. CO.
193 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

Kur vienybė,
Ten galybė.

kur seniausia,
Ten geriausia.

kur seniausia,
Ten geriausia.

kur seniausia,
Ten geriausia.

kur seniausia,
Ten geriausia.

kur seniausia,
Ten geriausia.

kur seniausia,
Ten geriausia.

kur seniausia,
Ten geriausia.

kur seniausia,
Ten geriausia.

kur seniausia,
Ten geriausia.

Žodis "Akroniečių"

No. 26 "Dirvoj" tilpo kores-
pondencija iš Akrono pasirašy-
ta tulo "Akroniečio". Kadangi
tame rašinėlyj skelbiama netei-
singai mane paliečią dalyką, lai-
kau priederme atsileipti skiltys
to paties laikraščio nurodant da-
lykus tikrojo šviesoj.

Akronietis praneša buk birž.
26 ir 27 d. įvyko teismas S. Ro-
davičiaus prie L. A. Pramonės
Bendrovė už neteisėtai pagrob-
tą nuo Rodavičiaus turtą, ir buk
teismas nusprendęs kad L. A.
Pramonės Bendrovė paglemžtą
turtą Rodavičius grąžinti, ir tam
panašiai.

Visų pirma turiu pabrėžti kad
Bendrovė jokio turto nuo Ro-
davičiaus nenuglemžė, bet Roda-
vičius nuo Liet. Am. Pramonės
Bendrovės nugalėžė, ir Bendro-
vė teismo keliu atjieško savo ką
Rodavičius dabar savinasi. Lai-
kuose kuomet Rodavičius buvo
Bendrovės perdėtinis Akronas,
kilus tarp jo ir Bendrovės nesu-
sipratimams už nuosavybę, Ben-
drovė noroms-nenoroms priva-
stas buvo patraukti į teisman.

Iki šiol Bendrovė turėjo su Ro-
davičium penkias bylas ir visas
jas išlošė. Gi kaslink Akronie-
čio minėtų bylų birž. 26 ir 27 d.
Bendrovė taip pat išlošė, arba
atgavo tą ką jieškojo. Tos dvi
bylos buvo už namus kurių vie-
na Rodavičius buvo bestatęs del
savęs naudodamas Bendrovės
materioją ir darbininkus, o ki-
tą gatavai pastatytą nuo Ben-
drovės buvo apipirkęs. Nupir-
kto namo tik dalis pinigų buvo
įmokėta ir už likusius \$6,500
skolos buvo išduota Bendrovei
du mortgageai; kadangi mortge-
čiaus nei nuosimčių nemokėjo,
užtai buvo paduotas teisman ir
teismas nusprendė kad Rodavi-
čius turi užmokėti Bendrovei pa-

Pinigus siūnia į Lietuvą
ir visur pigiausiai kursu:
už juos gaunantoja, kad —
ypač Lietuvoje — pinigai
bus greitai ir parankiai iš-
mokami artimiausioje vie-
toje nuo pirmosio gyve-
nimo.

Pinigus į Lietuvą
siūnia telegramu.
Amerikos pinigų
maino ant visų
šalių pinigų.

"VIENYBĖS"
SPAUSTUVE
Visokių raštų dar-
bus atlieka greitai,
pigiai ir gražiai.
Spausdina konstitucijas,
knjgas, laikraščius, pokers,
palakus, vėliavų korteles,
baliams tikietus ir tt.

"VIENYBĖ"
EINA DU KART
SAVAITEJE
Spausdina geriausias raš-
tus, vėliavas su žinias iš
Lietuvos ir visur ir turi
juokių skylių

"TARKA"
AMERIKOJE 3550 MET.
LIETUVOJE 450

Pirkite "Vienybę" Ben-
drovės šėrus. Dividandai
mokami. Ateityje bus di-
delis pelnas.

Vienas šėras \$10.
Užlaiko didelį knygyną,
kur galima gauti vi-
sokių knygų.

Reikalaukite platesnių in-
formacijų apie viską, ra-
šykite mums laiškus, rei-
kiančiuose mūsų piniginio
kurso ir knygų katalogo.

Su vieckais reikalais
kreipkitės šuo adresu:
LITHUANIAN
VIENYBĖ PUBL. CO.
193 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

Kur vienybė,
Ten galybė.

kur seniausia,
Ten geriausia.

kur seniausia,
Ten geriausia.

kur seniausia,
Ten geriausia.

kur seniausia,
Ten geriausia.

kur seniausia,
Ten geriausia.

kur seniausia,
Ten geriausia.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Nuteista Augsti Valdinkai

Birželio 16 ir 17 d. Kauno Apygardos Teismo kriminalinis skyrius nagrinėjo žymią bylą buvusio vice-ministro ir gelžkelių direktoriaus Grinkevičiaus, gelžkelių traukos tarnybos viršininko Strebeikos, ukių tarnybos viršininko pavaduotojo Janavičiaus ir Virbalio depo viršininko Richlevičiaus. Jie buvo kalbinami kad 1920 m., rudenio, per savo apsilėdimą ir netikusį pareigų ėjimą priimtą anglis iš Vokiečių padarė valstybei apie 700,000 auks. nuostolių. Teisme prokuratura savo kaltinime aiškiai išrodė kad nuostoliai valstybei buvo padaryta, vienok Ministeris civilinio įstatymo, t. y. kad kaltininkai nuostolius gaudyti, nebuvo pareiškęs, bet net kai kurie pasaukti ministeriai liudininkais įrodinėjo kad valstybės nuostolių neturėjusi. Labai keista. Vienok teismas rado augščiau išvardintus teisiškai kaltus ir nuobaudė Grinkevičių 7 dienomis, inž. Strebeiką 5 d., Richlevičių 3 d. namų arešto ir be to paskirtą piniginę baudą Grinkevičiui 70,000 auks., ir Strebeikai 50,000 auks., kurios neišsilygint išmokėti laikyti juos po 6 mėn. arešto.

Šią bylą minėdami norime tikėti pastebėti kad piliečiai, kurie taip daug skundžiasi ant valdininkų saugavimu ir kitokių netikėtų darbų, žinotų kad dar yra pas mus teismo įstaiga kuri bešaliai teisia ir kurion papuolet kaltininkai, nežiurint kaip jie dideli valdininkai buvo ar yra, baudžiama sulys įstatymų. Kovai su valdininkų saugavimu ir kyšių ėmimu, negalint rasti tiesios ministerių raštinės, reikia kreiptis į teismą.

Iš šio įvykio galime spręsti kaip svarbu kad teismas yra nepriklusmingas nuo valdžios, kad teisėjai ir kaltintojai nereikia drebėti prieš ministerį pirmininką arba ministerių tarybą. Valstybės Konstitucijoje turėtų būti apibrėžta kuodidžiausia Teismo nepriklausomybė nuo valdžios.

Apibrėžti Valstybės Konstitucijoje teismo nepriklausomybę nuo valdžios dar nereikia kad Teismas būtų teisingas. Teisingas teismas tik tuomet bus kaip bus doras ir dalyk žinantis teisejas. Vienok jau šiandien yra pastebėta kad iš Lietuvos Teismo įstaigų dori ir teisingi žmonės pradeda prasišalinti, nes algos mažos, neprašyvena, o jų vietas užima visais atžalgiams menkesni žmonės. Piliečiai privalo rūpintis kad teisėjai ir materialiai būtų geriau aprūpinti, nes tik tuomet teismuose pasiliks dori ir šviesūs žmonės.

Čia minima byla tik kelių augštų valdininkų patekusių teismu, ir tai tik už apsilėdimą ir netikusį pareigų ėjimą kaltinami. Teismo laukia dar viena didesnė byla tai ministerio Kun. Purickio, kuris yra kaltinama už smugelio varymą. Vienok

Laivakortės Atpigo
I Klaipėdą ir Liepą \$107.00
I Piliavą-Karaliaučius \$106.50
War Tax \$5.00.
Pinigų siuntimas Lietuvoje žemiausiu kursu. Pinigus gauna Lietuvoje iš auksinio pašto laike 25-30 dienų.

P. MIKOLAINIS
53 Hudson Ave.
Brooklyn, New York

ISTORINIS DOKUMENTAS apie LENKUS

"SANDARA" spausdina labai svarbų istorinį dokumentą apie Lenkus — tai yra LIUBLINO SEIMO DIENYNAS.

Tame dokumente, to laiko žmonių užrašais, parodoma kaip Lenkai apgavo Lietuvius, kaip priverčia ir žulkytė antmetė ant Lietuvos Liublio Unija, kuria ir dabar jie bando atsiremti, užpildinėdami Lietuvą.

KIEKVIENAS LIETUVIS PRIVALO SUSIPAŽINTI SU Tuo DOKUMENTU, todėl skubiai užsirašykite savaitinį laikraštį "SANDARA".

Prenumerata metams \$2.50; pusei metų \$1.25.

Lietuvon metams \$3.00.

Laiskus su užsakymais reikia siųsti šiuo adresu:

"SANDARA" 327 E. St. S. Boston, Mass.

Pastaba: Kas užsirašys "SANDARA" prisišdamas išskyręs šį paskelbimą gaus dovaną Fausto Kiršos eilių knygą "Aidų Aidžius". Kuri šiaip perkant kainuoja 50c.

Karčių Užlaikymo Suvaržymas

"Vyriausybės žinių" Nr. 91 padėta Steig. Seimo išleistas naujas svaigųjų gėrimų pardavinėjimo įstatymas. Šiuo įstatymu teikiama savivaldybėms teisė kontroliuoti karčiamas, traktierius ir net visai jas uždarinti. Negalėdami viso įstatymo išspausdinti dėl jo ilgumo, čia dedame tik to įstatymo trumpą apžvalgą:

"Lietuvos Respublikos įstatymas Nr. 761 svaigųjų gėrimų mažmenomis pardavinėjimą pveda Finansų Ministeriui ir jo organams, bet leidžia jį dalykai kištis blaivybės draugijoms ir savivaldybėms ir net platioms minioms. Svaigųjų gėrimų pardavinėjimo įstaigoms laikyti leidimus pirmuoliais gauna blaivybės draugijos ir savivaldybės; jei nuo šių likis kas tai gali tekti privatiems asmenims. Bet ir šie be savivaldybės sutikimo negali atidaryti traktieriaus ar kitos panašios įstaigos.

"Valsčių ar miestų tarybos gali net visai panaikinti visas svaigųjų gėrimų mažmenomis pardavinėjimo įstaigas, jei taip nubalsuotų paprasta balsų dauguma visi turintį rinkimų teises gyventojai.

"Gyventojams duodama paragrafu 33 net labai didelė teisė traktierius uždaryti: užtenka kad traktieriaus ar smulkės laikytojo taisyklių nepildymas išsiskytų daugelio vietos gyventojų nepasitenkinimo, ir tokią vietą vyriausybė privalo uždaryti."

Iki šio įstatymo paskelbimo savivaldybės kovojusios su greitai didėjančiu skaičium traktierius turėjo nepasisekimo — savivaldybės uždarius karčiamas gaudavo leidimą atidaryti traktierių, alinę arba paprastą svaigųjų gėrimų "kromą" iš Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos. Ministerija duodavo leidimus neatsižvelgiant į nieką, tad kad kartais karčiamas atsidarė greta mokyklų, priešais mokyklą, prie maldos namų, valsčių raštinių, ir tt.

Naujas įstatymas jau nustato tvarką karčių atidarinėjimo, uždeda daug pareigų ir didelę atsakomybę ant pačių karčiamų.

Žodžiu, šis įstatymas duoda visuomenei teisę svaigųjų gėrimų mažinti, visokiopai prie girtuoklybės kovoti ir blaivybę plėtoti. Dabar priguli nuo pačios visuomenės, ar mūsų šalis bus blaivi ar vėl skės girtuoklybe. Savivaldybės šiame darbe turi plačiausią teisę ir turėtų tuoj imtis šių įstatymų vykdymo.

Kanalizavimas Kauno

Dėl kanalizacijos ir vandentvarkio projektų išdirbimo nuo birželio 2 d. darbuojasi specialiai atsiųstas Vokiečių firmos "David Grove" inžinierius Povilas Tengleris. Per tą laiką jis apsipatino su visa jau esama medega ir sąlygomis kurio mis galima būtų tą darbą atlikti. Inž. Tengleris po aptirinėjimo išvažiavo Berliną, kur bus ruošiamas jau tikslingai vandentvarkio ir kanalizacijos projektai.

Pirmon eilės šie projektai apims Senąjį ir Naująjį miestą, dalinai Žaliąjį Kalną ir Karmelių rajoną.

KURTAVENAI, Šiaulių apsk.

Mūsų valsčiuje yra dideli miškų plotai prigulį savininkui Plioteriui. Dabar jie įstatymų keliu nusavinta valstybės naudai. Tas pat Plioteris taip vadinamų Kurtavenų paliktas girininkijos vėdeju.

Kuomet kas nors iš valstiečių ateina prie girininkijos vedėjo norėdamas miškuose gauti ganyklos tai jam atsako: Ne mano miškai, valdžia perėmė ir užgynė juose ganyti, nes gyvulių ganymas miškams kenkia.

Stebėtina kad mažesnių, kurie neturi savo ganyklų, galvijai yra "pavojingi" ir suaugusiems miškams, o kad jo paties tarnų (pav. kurie randasi Vainagių k.) ne tik galvijai bet ir avys ganosi, ir tai ne tik senmiškuose, bet ir augančiuose miškuose. ("Liet. Ukin.")

"Nemuno" B-vė Kaune 1922 Metais

1922 metais Kaune susiorganizavo Prekybos ir Pramonės Akcinė B-vė "Nemunas". Jos suorganizavimu rūpinosi Lietuvos Aistatymo Bendrovė, kurios vardu uirbo tuokart šiuo reikalu A. Vosylius ir V. K. Račkauskas Kaune.

"Nemuno" Bendrovė yra viena pasekmingiausių įstaigų. Ji turi plotą demės, dirbtuves, sandėlius. Ji gamina ir importuoja ukių mašinas.

1921-ųjų metų apivarta buvo didelė ir pelno firma liko. Bendrovės "Nemunas" paskelbtasis balansas ant 1 d. sausio 1922 m. parodo šitokius skaitmenis:

Aktivas:	
Kasa	47,543.52
Sąsk. bankuose	165,314.10
žemės plotas	220,900.00
Muriniai trobesiai	127,570.00
Mediniai trobesiai	234,126.00
Intaisymas fabriko ir įrankiai	472,514.00
Vertybės popieriai	120,000.00
Valstybės Paskola	52,650.00
Svetima valiuta (Lenkų markės)	4,340.00
Prekės sandėlyje ir skyriuose	1,267,689.83
Medega	938,545.59
Pusfabrikatai	542,505.12
Debitoriai	167,933.87
Produktai duodami darbininkams	22,000.00
Instaliacija	464,370.00
Žibalas	430,012.42
Akcininkai-debitoriai	667,420.00
Auks. 5,945,434.45	
Pasivas:	
Akcinių kapitalas	3,500,000.00
Atsargos kapitalas	28,274.65
Surpliusas	8,750.00
Neišmok. dividendas už 1920 m.	10,640.00
Specialės einamos sąsk. bankuose	1,584,447.50
Pelnas	813,322.30
Auks. 5,945,434.45	
Pelno paskirstymas:	
10% atsargos kap.	81,332.23
20% metinių akcijų dividendui	438,872.88
Labdarybės tikslams	50,000.00
Dapild. atlyginimui valdybai už 1921.	150,000.00
Perkelta: 1922 likvidacijos reik.	93,117.19
	813,322.30

Reikia pasidžiaugti tokiu gračiu apgimu įstaigos kurios suorganizavimui prisidėjo Amerikos Lietuviai. V. K. R.

Jūs čia turit net per daug knygų — nusisuktis jas saviškiams ir Lietuvai. Arba išrašykite jiems naujų iš "Dirvos" Katalogo.

Visi trečiosios klasės pasažieriai turi paskirus kambarėlius.

MAURETANIA AQUITANIA BEREGRARIA

Taipgi per Liverpool ir Glasgow ASSYRIA - - - - - Rugs. 11
CARMANIA - - - - - Rugs. 17
LACONIA - - - - - Rugs. 13

Laivakortė ir informacijų kreipkitės prie artimiausio agento jūsų mieste ar kaimynystėje.

Nauji Muzikos Kuriniai

KOMPOZITORIAUS A. ALEKSIO Vienam balsui prie fortepiano
1. Bernužėl, Nevesk Pačios 50c
2. O Pažvelgi, Mieloji 50c
Dviem balsams prie fortepiano:
3. Skrenda, Lekia Musų Mintis... 75c
4. Trisdešimtis Lengvų (a capella) Duetų 1.50
Mišrami Korai:
5. Pirmyn į Kovą už Tėvynę 50c
6. Giesmė šv. Kazimiera 50c
7. Keturiolika Dainų (viename sasiūvinyje) 1.00

Reikalaukit "Dirvoje" 7907 Superior Avenue Cleveland, O.

Prospect 2420 Central 1766

THE F. W. ZIMMERMAN CO.

Generališki perkranstytojai, vinduotojai ir statytojai bankinių šėpų ir mašinerijų. Rakandus pakuojuam, išleidžiam ir sukraunam.

3400 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio.

DR. ŠLIUPAS APIE LIETUVOS GARLAIVIŲ BENDROVĘ

E. Galinaitis, Lietuvos Garlaivių B-vės raštinės vedėjas Kaune, rašo:

"Kadangi iš Amerikos Lietuvių tankiai gauname įvairių užklausių prašant suteikti plaulesnes žinias apie Lietuvos Garlaivių Bendrovę, mes tam tikslui siunčiame su šiuo Dr. J. Šliup straipsnį šiuo reikalu."

Mūsų visuomenė, ypatingai Amerikos Lietuviai, be abejo išsiilgę yra žinių apie gyvavimą ir veikimą Lietuvos Garlaivių Bendrovės. Turime pasakyti kad iki šiolei pergyvenę esame nelengvą organizavimosi ir plėtojimosi laikotarpį; tačiau apgalėję daug visokių pavyzdžių kliūčių ir painių, įstojame naujonių vagon, su kas syk didesne vilčia į savo ateitį.

Bendrovė dabar susideda iš trijų šakų: Viena šaka apima vežiojamų keleivių ir važtų ant Nemuno upės. Pereinamais metais čion rodo nuostolių neturėjome, bet ir pelno buvo mažas. Nusekimas upės vandens darė daug kliūčių, taipogi lenktinavimas su atskirais laivų savininkais.

Šitas metas visais žvilgsniais duoda geresnę perspektyvą. Ant jurių Bendrovės taipogi turėjo pereitais metais nemažą sunkenybų, ypačiai kovodama su gamtos galybe: audros daug pakenkė mūsų laivams. Iš tų sunkenybų išėjome pergale, nors netekdami vieno laivo, kurį audros sutruškino su visa važta. Be to, prisidėjo dar nesusipratimai su Kruppo firma, rodo dar neuzbaigta nei dabar, bet tikimasi geros užbaigos ir paliausavimo dviejų su puse milijonų auksų. Darbo nei čion netruksta dabar, ir laukiama šimmet neblogų pasekmių.

Atidaryta tapo trečioji veikimo šaka, tai paėmimas agentūros White Star Line ir White Star Dominion Linijos, kurias Lietuvos Garlaivių Bendrovė atstovauja Lietuvoje taip kad keleiviai iš Lietuvos Amerikon ar iš Amerikos Lietuvon esti gražiai mūsų Bendrovės aprūpinama. Musų keleiviai keliauja per Liepoją, Hamburgą, Bremėnį ir kitus uostus, o tikimasi juos kelti galėsia irgi per Klaipėdą. Jau dabar toji šaka gerokai apsmoka, o jeigu Amerikos Lietuviai parems mūsų Bendrovę pirkdami laivakortes ant White Star Linijos tai mūsų darbas sustembs ir bus labai pasekmingas.

Čion reikia pažymėti kad Lietuvos Garlaivių Bendrovės turas išneša nemažiau septynių milijonų auksų. Prie sunkių aplinkybių, kokias prisiėjo pergyvent, mūsų padėtis labai žiugi- ni ir ramina. Jeigu Lietuvos valdžia, kad žada, padirbs uostą Sventojėje ir jeigu Entantė išpildys savo pažadus prijungdama Klaipėdos kraštą prie Lietuvos, ateityje mūsų apsiėmimas išjuos taip kaip mes drysme patį svajoti.

KAUNO KRAUTUVĖ

Columbia Rekordų ir Grafonų Krautuvė

REKORDAI ATPIGO! Visi 10-coliniai Abiem pusėm Rekordai... 75c

Patogiausia Clevelando Lietuviams vieta pirkti COLUMBIA Lietuviškus Dainų, Muzikos ir kitokius Rekordus.

Čia taipgi parduodama COLUMBIA Grafonolės kiekvienam priinama kaina, visokių didumų ir pavidalų.

KAUNO KRAUTUVĖ

Reikalaukit "Dirvoje" 7907 Superior Avenue Cleveland, O.

Prospect 2420 Central 1766

THE F. W. ZIMMERMAN CO.

Generališki perkranstytojai, vinduotojai ir statytojai bankinių šėpų ir mašinerijų. Rakandus pakuojuam, išleidžiam ir sukraunam.

3400 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio.

turtų šaltinis, ir pirklyba ant jurių kaip ir žvejyba sustiprins mūsų tautos spėkas ir suteiks Lietuvos Valstybei drūtą paramą.

Tat į darbą, su vilčia ir pasitikiėjimu, o laimingesnė ateitis mūsų tautai prašvis!

Lietuvos Garlaivių Bendrovės Valdyba.

COLGATE'S duoda malonumą dantis šveičiant. Jis išvalo visiška ir palieka burnoj gerą skonį.

Pirk triubelę šiandien

LIGONIAI KURIE SERGATE

Reumatizmas, Dusulius (Asthma), Nervų liga, širdies liga, nuomuri, veneriškos ligomis, ir tt. Visų ligų neminiu, bet bile ligą turi, ar kas kitas tavo šeimynoje turi, nuo didžiausios ligos iki mažiausios, galite duoti antrašą, o gausit rodas ir receptus dykai. Indė už 2c stampą ir gerą antrašą. Dabar prasta laikas, tikrai šiame laike jūs pats save namie pagydysit. Bandykit naminio gydymo — pats sen. Čia turit progą su garantavimu, bile tik jūs tą darysit — pasveiksit. Rašykite pas:

ALEX R. SALVIS Dallas, Pa.

P. O. Box 96 Dallas, Pa.

SVARBU

Ar Tamistos Nepavėluosite prie Didžiausios Ekskursijos Lietuvian Vytauto Bendrovės

Laivas OLYMPIC išplauks

12 Dieną RUGPJUCIO-August.

Rupinkites — Skubinkites — Registruokites.

Vieta ant laivo OLYMPIC užsitikrinkite tuojau. liuosų vietų jau mažai liko. Mano vietos ant laivo Olympic rezervuotos 2 ir 4 lovų kajutos ant pat vidurio laivo. Nepraleiskite progos iškeliauti ant puikaus laivo Olympic ir su dideliu skaičium Lietuvii. Visa kelionė vandeniui. Iš Piliavos į Kauną bus parengta specialiai trukiai.

New Yorke keleiviai patinkama stotyse. Nakyvynės keleiviai gaus mano Hotelyje. Reikalaukit pasportų ir platesnių informacij tuojau nuo

GEO. J. BARTAŠIUS

498 Washington St. New York, N. Y.

Net ir kudikiiai pastebi!

Ir yra taip legva visiška iš galvos pašalinti pleiskanas. Tik kelis kartus panaudojus

Ruffles

ta pleiskany mirtinąjį priešą — ir jūsų galvos oda bus taip tyra, kaip kudikių. Ruffles pagelbės jums visuomet ja tokia užlaikyti. Šviri galvos oda užlaiko plaukus puikiais pleiskanos tuojaus sunaikina juos.

Nusipirkite bonką Ruffles savo aptiekioje šiandien už 65c., arba prisijaukite 75c. pašto ženkleliais tiesiai į laboratoriją.

F. AD. RICHTER & CO. Brooklyn, N. Y.

104-114 So. 4th St.

Brooklyn, N. Y.

Vasariniams gėrimams mes turime Raugo ir Apinių ir visokių kitokių reikmenų, bonkų, bakų ir karkavimui prietaisų. Syki pabandyti matysit kad namie daryti yra geriausia. — Siunčiame užsakymus visur, duodame numazintas (wholesale) kainas pardavinėjtojams mūsų padarinių kitose krautuose. Ateikit arba rašykite del informacij. Užsakymus išpildome per paštą.

HOME BREW SUPPLY STORE

6401 Superior Avenue Princeton 466

Mūsų skyriai yra: St. Clair Ave. ir E. 106th St. Market.

15617 Waterloo Rd., Collinwood, Ohio.

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS

Eikite pas tikrą Specialistą, o ne prie kokių neišlavintų daktarų. Tikras Specialistas arba profesorius ne-siklausinė kokia liga sergi ir kur skauda. Jisai pats tą jums pasakys, po išsagardymo. Daugybė daktarų užtai negalėjo jus pagydyti kad jie neturėjo užtektinai apsipazinimo ir patyrimo bei neisrado jus tikros ligos. Mano aparatas Radio-Scope-Raggi-X Spindulių Roentgeno ir pilnas Bakteriologiškas egzaminavimas kraujo atidengs man tikrą jūsų ligos priežastį ir jeigu aš paimsiu jus gydyti, jums tuoj sugrįžs senoji jūsų sveikata ir tvirtybė. Jeigu turite nusilpnėjusius nervus ir kenčiate nuo užnuodijimo kraujo, turite išbertus veidus, pūkus ant viso kūno ir burnos, žaidas užsienėjusias kojas — negaisinkit ilgiau laiko ir neakivokit pinigų, tuojau ateikit pas mane, o aš po ištyrinėjimo tikrai pasakysiu ar jūsų liga yra jau neišgydoma, ir tą padarysiu sąsiu-gal. Egzaminavimas ir patarimai dovanai, jeigu atsiėsit šį apgarsinimą.

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS

10406 Euclid Av. Kamps E. 105th St. Cleveland

ANTROS GRINDYS, KAMBARIS 4.

Ofiso valandos: Nuo 10 ryte iki 4 — nuo 6 iki 8 vakar.

Nedidieniais nuo 10 iki 1.

Kas Girdēt Clevelande-Apielinkėse

Telefonai Princeton 2727 Randolph 6153

Liet. Piliiečių Sąjungos skyriaus susirinkimas atsituvo pamedio vakare "Dirvos" redakcijoje. Kadangi skyrius ilgai ne laikė susirinkimų ir senoji valdyba išsikirstė, kiti išvažiavo Lietuvon, susirinkimą vadovavo laikinai išrinktas pirmininkas Dr. J. Semoliusas.

Iš senos valdybos skyriuje liko \$27.90 turto, kuris ir bus laikoma skyriaus išlaidoms.

Nutarta sušaukti abėnų Lietuvos piliiečių susirinkimą platesniam supažindinimui Lietuvių su dabar inėjusiu nauju Lietuvos įstatymu apie piliiečių registravimą. Šiame susirinkime bus ir registracija norinčių paduoti savo vardus ir mokesnį.

Viskas atsisbus Lietuvų salė, kitią pėnyčia, rugpjūčio 4 d., nuo 7:30 val. vakare. Seni Sąjungos nariai ir norintieji pastoti nariais kviečiama atsilankyti.

Valdyba.

Ir vėl Clevelandiečiams nauji. Nauja partija, kuri vadina Amerikos Darbininkų Partija, sutvėrė ką naujo, bet tik dar nežinia ką. Buvo pradėta tvirti Teatrališka ratelė, bet kuomet špykiai rateliui buvo vieni stori, kiti ploni, kiti kreivi tai betveriant ratas visiškai subirėjo. Dabar sutvėrė negimusios sąjungos kuopa, ir "Laisvė" korespondencija iš Clevelando štai ką sako: "Nutarta su tvirti Amerikos Proletarų Me no Sąjungos kuopa. Ant vietos prisirašė apie 30 narių, diduma jų aktorai ir dainininkai (choristai), vienas poetas, vienas muzikas ir vienas rašytojas." Dabar galvok, skaitytojai, kokios sąjungos ta kuopa ir ką ji veiks? Minėtas rašytojas tik vargais negalais tegali korespondenciją sulpinti, ir tai redaktorius turi kaktą raukyti iki sintaksį padaro tinkamą spaudai, o poetas nežino nei ką žodis poezija reiškia, o vienok jiedu yra tos kuopos svarbiausi žmonės; kiti visi tai tik aktoriai, paprasti dainininkai (choristai), ir tt.

Na, gerb. skaitytojai, jeigu nori gauti poeto ar rašytojo vardą, nesvarbu kad ir nemoki rašyti, tik pristok prie minėtos kuopos, o pamatysi kaip per "Laisvę" tave išgarsins. Gudrus tie centristai, nebereikalo ir kominternas juos užgyrė.

Dovydas.

S. L. A. 14 kuopos nariams. Praeitame kuopos susirinkime buvo nutarta kad kiekvienas narys turi atsilankyti bent kartą tris mėnesius kuopos susirinkimam. Nepadaręs to liksis baudžiamas 25c. (pagal konstituciją). Paliuosuoti liksis tik negalinti per svarbias priežastis susirinkimam ateiti. Šį nutarimą kuopa darė dėlto kad nariai neskaitytingai susirinkimus lanko. Yra daug tokių narių kurie per išistą metą "neturi" progos nueiti susirinkimam ir pasvarstyti organizacijos reikalus. Sakė: Kaip kiti padarys taip ir man bus gerai.

Ne, gerbiamej; geriau patį rupinkimės savo draugijų reikais. Sekantis susirinkimas bus 3 d. rugpjūčio Lietuvų salė, 7 val. vakare. Kviečiama visi atsilankyti. Taipgi kviečiama neprigulintieji atsilankyti ir prisirašyti prie SLA. Naudos ir S. L. A. tik tas nemato kuris negalvoja.

Kuopos Korespondentas.

S.L.A. 136 kuopos susirinkimas atsisbus sėdoje, rugp. 2 d., 7:30 val. vakare, Lietuvų salėje, 6335 Superior ave. Visi nariai malonės būti šiame susirinkime.

J. J. Žilis, M. Rašt.

Ohio valstija kitiems prezidento rinkimas vėl turi kandidatą prezidentus. Yra manoma nominuoti senatorių Atlee Pomerene, demokratą.

Si valstija pereinantis rinkimais turėjo abu kandidatus ant prezidento.

Dr. V. Kudirkos Dr-stės narių atidai! Kurie 1922 metais desate mokėję už du mirusius rusų draugijos narius proporcionaliai pomirtinė turite butinai ateiti ant sekančio susirinkimo ir užsimokėti. Susirinkimas atsisbus rugpjūčio (August) 6 dieną, nuo 2 val. po pietų, paprastoj vietoj.

Fin. Sekr. V. K. Yurgilas, 1125 E. 79 St.

DR. J. T. VITKUS

Lietuvis Gydotojas ir Chirurgas

Ofiso valandos: 1—3 ir 7—8

Telefonas: Randolph 188

1286 NORWOOD ROAD

Kampas Superior prie E. 65

Virš Aptiekos

Kampas Superior Avenue

Liuosybės Choro išvažiavimas.

Liepos 23 d. Liuosybės Choras turėjo išvažiavimą ant Keršio uokės. Nors išryto pasirodė lytingas oras, ir nekurię pabugo lietūs, bet apie 10 val. pasirodė saulė ir diena buvo labai graži. Visi choristai susirinko ryte palei Cleveland Trust Banką, ant E. 79th St., kur laukė trokas, ir nors lietui lyjant, choristai ir choristės buvo tvirti dvasioje ir išpiskėjo 8:20 val. linkui paskirtos vietos. Apie 10:30 buvom jau ant gerb. Keršio farmos. Kersis suskaitęs kiek svečių susilaukė, del visų pagamino labai gardžius pietus. Tik visiems mums pavalgius, štai atpiskėjo dar ir P. Vasiliauskas su p-le ir ponija Grig. Jiems atvažiavus, nuėjom visi į girias kur buvo visoki žaidimai, kaip tai: bobos mušimas, žiurkės gaudymas, kiaušės varymas ir visoki kiti pajvairinimai. Nors burelis nelabai skaitlingas buvo bet visi buvo pilni gyvumo. Laikas taip greitai prabėgo beadaidžiant su gražiais šonkauliais, kad nepajutom kaip gerb. Gailiunas jau šaukia visus ant vakarienes, kuri vėl buvo ant Keršio seiminkės pagaminta. Pasidrutinus, po vakarienes dar biskį pažaidėm, ir paskui troko vežėjas pradėjo šaukt visus rengtis važiuoti į namus. 7:30 vakare trokas aplėdo farmą, ir visi Liuosybčiai dainuodami išpiskėjo į namus.

Viskas pavyko kuopuikliausia. Geistina kad daugiau tokių išvažiavimų surengtų — žmogus tokiu būryj nors ant tos dienos paliuosuoti visas savo intemptas mintis.

Pasaulio Pilietis.

Liudnas paveikslėlis. Taip buvo iš pradžių, taip bus ir visados. Kada svaigalai buvo leista laisvai pardavinėti, žmonės per juos netekdavo namų, ir dabar kada užginta, žmonės buna išmetama iš namų. Čia eina pakaka apie tulą Juozą Mockevičių, kuris seniau gana pasiturintis, ir gražiai su šeimynėle gyveno. Bet paskui pradėjo daryt slapta degtinę su kitais Lietuviais, pats gert ir pardavinėt kitiems. Šeši mėn. atgal jis pateko policijos rankas alkoholio pardavinėtojų už pasisavinimą jų atgabento į jo namus alkoholio. Mockevičius, kaip eina kalbos, manydamas pagasdinsias slapto alkoholio platintojus, jų atgabentą alkoholį paslėpė savo namuose ir atsisakė jiems už tai mokėti, manydamas jog jie patbijos papulti ir dykai jam alkoholi palikę pasišalins. Bet agentai apsiskundė policijai. Mockevičius nuteista neapribotam laikui į pataisos namus už vagystę.

Pereitą ketvergą jo moteris su trejetu vaikų liko išmesta iš namų ir atimta iš jos visi rakanai, neturėjo nei cento užsimokėt randos, kurią ir taip jau buvo užvilksus.

Neturėdama kur su mažučiais pasidėti, moteris kreipėsi į visokias labdarybės įstaigas, bet niekas pagalbos nedavė. Prie Lietuviskų draugijų nei vienas neprigulėjo. Pagaliau rado pastogę policijos ligoninėj, kur bus iki bus surasta jai su vaikais kita vieta.

ATSISAUKIMAS

Amerikos Lietuvų Piliiečių Klubas šiuo metu atsisaukia į visus Clevelando ir apielinkės Lietuvos kviesdamas kiekvieną prisirašyti ir visiems susirius į vieną bendrą ryšį veikti išvien politikos reikale. Kaip jau kiekvienas iš jūsų žinote, mes Lietuviai daug toli esame atsilikę politikos reikale nuo kitų tautų žmonių apsigyvenusių šioje salyje. Mes tankiai didžiujames savo skaitlingumu Clevelande, bet politikos reiksmėj dar esame mažais vaikai prieš kitus. Lai kraščiai ir mūsų susirinkimai perpildyta kritika ir šmeižtais vieni kitų, bet apie šios šalies reikalus viskas padėta į šalį, arba sakant mūsų piliiečių reikalai pavesta kitų malonei, o mes tik vienas prieš kitą strakčiojame. Mes kiti kad ir nieko neveikdami reikiame lyg proto netekę bile tik kitą pažemint. O į savo tikrą reikalus atidos neatsiepiame.

Mes čia Amerikoje esam kaip naujoje savo tėvynėje ir daugumas iš mūsų į Lietuvą jau negryš, o apie mūsų sekanciją gentkartę jau nėra ko nei kalbėti. Taigi mes neturime į Ameriką žiūrėti kaip į pribėgos šalį, bet turime žiūrėti kaip į savo naują tėvynę kurioje mes turėjome progą pirmą sykį pamatyti laisvę ir kartu su visomis tautomis kilti prie idealo. Jeigu sykiu su kitais nepajiegiame tas parodo kad mes dar esame kukliai prieš kitus. Betgi tas kuklikas turi kada nors tapti suaugusiu žmogumi. Mes, Clevelandiečiai, iš praeties žinome kad Clevelando Lietuvų tarpe buvo nekartą mėginta tvirti politiški klubai, bet jie vis žuvo. Priežastis buvo tos kad kiekvienas klubo organizatorius norėjo turėti klubą tokioj pakraipoj kokioj jis pats esąs. Ir tokiu būdu giltinė visus pirmesnius klubus pakirto. Amerikos Lietuvų Piliiečių Klubas jau gyvuoja keli metai ir jis neturi jokios pakraipos Lietuviškos politikos žvilgsniu, nes ačiū pirmiesiems šio klubo veikėjams jie sutvėrė jį be jokių partijinių ypatybių. Šis klubas vien tik rūpinasi Amerikos politikos reikalais.

Dabar visi Clevelandiečiai Lietuviai yra prašomi ateiti ir prisirašyti prie šio Klubo. Klubu ruimai randasi 1344 E. 68th St. Prisirašyti galima kiekvieną dieną vakarais ir laike Klubos susirinkimų kurie atsibuna kas antrą sėdą kožno mėnesio. Nepraleiskite progos prisirašyti viš, o tokiu būdu pakelsime savo vardą svetimitaučių akys ir tapsime lygus su kitų jau mus pralenkusiu tautų žmonėmis kurie pirmą mūsų suprato reiką glaustis po Dėdes Samo vėliava. Adomas Padegimis.

Dr. J. Semoliusas patarnauja visiems Clevelando Lietuviams išpildyme ir pasirašyme ant aplikacijų del Lietuvos pasportų ir suteikia patarimus. Kreipkitės: The Cleveland Trust Bank Bldg. Kampas St. Clair ir E. 79th St.

PARSIDUODA DU NAMAI ant vieno loto. Priemama kaina perkant už pinigus ir mokant iškalno. Kreipkitės 1588 E. 49th Street. (30)

SUPERIOR DRY GOODS CO.

7911-13 SUPERIOR AVENUE

DIDELIS ISPARDAVIMAS VISOKIŲ REIKMENŲ TUOJ UŽSIBAIGS — Turit tik vieną savaitę laiko prašėsimui savo Dolario kaip gumo. Ateikit ir persikrinkit. Moteriški Tvirtų Spalvų Apsivelkami Žiurkštai \$1 vertės Po 59c. Abrušams audimas jadas po 5c. Duodam žalius ir Raudonus Stampus.

R. N. ROBERTS — Grosernė ir Mėsinyčia

TAIPGI VAISIŲ IR DARŽOVIŲ KRAUTUVĖ

Mėsa ir visi maisto produktai yra švieži, švarūs ir geri. Prielankus patarnavimas kiekvienam.

7807 SUPERIOR AVE.

Randolph 4434

Išdirbėjai Skrybių ir Kepurių Krautuvėms ir Tiesiog Pardavimui.

LIBERTY CAP MFG. CO.

Vyriški Kepurių

Vaikams Kepurių

Vaikų kepurės 75c. iki 95c.

Vyrų kepurės \$1.00, \$1.50 išdirbėjų kaina.

VYRU VELTINES SKRYBELES VAIKŲ SKRYBELES

Mes turim įvairių daugybę ir geriausias rusis kepuris ir skrybių.

2625 East 55th St. 7904 St. Clair Ave.

Cent. 7509-K Fader & Blecher, Savininkai Rand. 5775

SUEFZER DRUG STORE

Užlaiko visokius vaistus, Linimentus, Perfumus,

Aprašalus — Ligoniams Reikmenis.

Galima gaut alaus ekstrakto.

Atneškit savo receptus pas mus išpildymui.

7905 St. Clair Ave. Randolph 6741.

Klaidos pataisymas. Pereitame numeryje minint apie aukšny kurso puolimą-kilimą įkliuvo maža klerikaliska klaida, bet daug reišianti: Kursas slankioja tarp 25 ir 40 centų už 100 aukšny, ir statėjus inpuolė vienas zero daugiau ir pasidarė 1000 aukšny.

KAS MANOT VAŽIUOTI LIETUVON!

Rugpjūčio 23 d. išplauks geras laivas PARIS, eis tiesiai į Klaipėdą, Latvių paso nereikės. Vandeniui be persėdimo perplauks į 9 dienas. Važiuos tuo laivu ir Lietuviai palydovai. Daug Clevelandiečių rengiasi tuo laivu važiuoti Lietuvon. Važiuok ir Tamista su šeimyna kartu su jais.

Mes palydim ant stoties ir ant laivo. Parupinam išpildyti blankas pasportams, ir tt. Siunčiam pinigus Lietuvon. Kuršas yra gana žemas. Nepamirškite mūsų antrašo: Cleveland Realty and Inf. Bureau 1419 E. 21 St. Cleveland, O.

DVIEJŲ SEIMYNŲ namas, 9 kambariai su maudyne, elektros šviesa, furnasas, didelis sklepas, lotas 36x 85 p. Kaina \$7,200. Kreipkitės šiuo ad.: 1214 Norwood R. Apacjoj. (31) Neuzmirškite saviškių Lietuvoje: Užrašykite jiems "Dirvą"

UŽSILAIKYMAS VESIAI UŽ CENTĄ Į VALANDĄ

Ar žinot kad kainuoja mažiau negu vieną centą į valandą turėjimui nuolatinio vėsiaus vėjo einančio per jūsų namą? Tiek tik kainuoja operavimui Elektriško Fačo.

Elektriškus Fanus galima varyti taip pigiai ir jie yra tokiu patogumu namuose jog niekas neturėtų be jų apsieiti. Jais galima atvėsinti virtuvę karštosiose dienose.

Fanai yra vienatinė galima turėti patogumo rūšis namuose kuomet jūs turit elektros srovę įvesta. Jeigu jūsų namuose nėra suvesta elektrai vieli, pasiteiraukit pas artimiausį elektrišų daiktų krautuvniką kiek tai kainuoja. Už darbą galima apmokėti mažomis dalimis.

THE ILLUMINATING COMPANY

Siųskit Savo Pinigus į Lietuvą

PER

"Dirvos" Agentura

Siųskit Kolei Kursas Dar Žemas

"DIRVA" siūnia pinigus į Lietuvą žemiausiu prieinamu kursu ir greičiausiai budais. Persiuntimas atliekama Orderiais, Draftais, Kabeliu.

PER "DIRVOS" Ofisą galima siųsti pinigus Lietuvos Aukšinais, Amerikos Dolariais, Vokiškomis arba Lenkiškomis Markėmis.

PINIGAI BUNA IŠMOKAMI priėmėjui artimiausiame prie jo esančiame mieste ar miestelyje per pačią arba bankiniuose skyriuose.

PINIGAI sumokėti persiuntimui mūsų Ofise nelaikoma bet tuoj siunčiama į Lietuvą, todėl nereikia laukti kurie turi pinigus gauti.

PINIGAI eina į visas Lietuvos dalis — Didžiąją Lietuvą, Prusų Lietuvą ir po Lenkais užimtas Lietuvos dalis.

SIŪSTI GALI VIETINIAI ypatiskai atsilankydami, ir taipgi iš kitų kolonijų Lietuviai — prisirašiant savo pinigus kiek norima išsiųsti į Lietuvą, o tuoj pinigai buna paleidžiami ir siuntėjui prisunčiama paliudymai ir kvitos kurias reik nusiųsti į Lietuvą ir ant kurių pinigai išmokama.

NORĖDAMI pasiųsti pinigus saviškiams Lietuvoje kreipkitės į "DIRVOS" AGENTURĄ klausdami kainų. Bet kad kursas kasdien mainosi, kollei laiška suvaikščios vėl kursas pasikeis, geriausia apsispręsti kiek norit pasiųsti Dolarių, ir tuoj bus išsiųsta tiek Aukšny kiek tos dienos kursu išpuls.

PERSIUNČIANT pinigus reikia priduoti mums aiškius adresus to kam pinigai siunčiama, kaip tai pilną vardą, pavardę, kaimą, valsčių, apskritį, arba pačią, gatvę ir numerį. Ir sykiu parašyti pilnai aiškų savo vardą, pavardę, gatvę, bakšą, numerį ir miestą.

SIUNČIANT MUMS pinigus geriausia siųsti Money Orderiais arba registruotuose laiškuose, nes taip išduodami jums kvitai apsaugos pinigus nuo pražuvimo, kas kartais pasitaiko paktuose ar kitur.

VISOKIAS INFORMACIJAS suteikime laiškais kiekvienam pareikalavus.

GERBIAMI "DIRVOS" SKAITYTOJAI

Siųsdami pinigus į Lietuvą per "DIRVOS" AGENTURĄ galit pilniausia pasitikėti, nes žmonės kurie tuo darbu užsiima yra nuo senai patyrę pinigų siuntime ir laivakorčių pardavime, tik po karės betvarkių ir neužtikrintų su Lietuva susinešimų nesiėmė siuntinėti iš ko kartais būtų buvę nesmagumu.

PINIGŲ PERSIUNTIMO REIKALU KREIPDAMIES RAŠYKIT ŠITAIP:

"DIRVOS" AGENTURA
7907 Superior Ave. Cleveland, Ohio